

Vzestup a pád světa Tumblr: aneb trendy, které se na něm zrodily

BcA. Bianka Chládková

2020

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta multimediálních komunikací

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně

Fakulta multimediálních komunikací

Ateliér Reklamní fotografie

Akademický rok: 2019/2020

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení: **BcA. Bianka Chládeková**
Osobní číslo: **K17336**
Studijní program: **N8206 Výtvarná umění**
Studijní obor: **Multimédia a design – Reklamní fotografie**
Forma studia: **Prezenční**
Téma práce: **1. Teoretická část:**
Vzestup a pád světa Tumblr: aneb trendy, které se na něm zrodily
2. Praktická část:
a) autorská publikace:
Oblaky / vrboi
b) výstavní soubor:
Bez názvu [Alt 236]

Zásady pro vypracování

1. Teoretická část:

Rozsah práce: minimálně 35 stran textu + předepsané přílohy.

Součástí obhajoby práce je přednáška na téma teoretické části diplomové práce v rozsahu maximálně 15 minut. Součástí přednášky je obrazová prezentace.

Teoretická práce se odevzdává ve třech vyhotoveních, z toho dvě v pevných deskách s tím, že v jednom je vlepena obálka s DVD. Třetí výtisk může být v kroužkové vazbě.

2. Praktická část:

a) autorská publikace na zvolené téma: min. 30 fotografií, odevzdává se definitivní podoba – 2 ks vázané publikace včetně grafické úpravy titulní strany, řešení jednotlivých stran či kapitol, doporučený formát min. A4 nebo formát odvozený. Současně se odevzdává artist's statement (250 – 300 slov).

b) výstavní soubor: ucelený, koncipovaný soubor fotografií, vycházející, případně navazující na téma autorské publikace. Odevzdává se min. 12 ks fotografií uceleného výstavního souboru, vlastního projektu, výstavní formát, archivní kvalita fotografií, adjustované + artist's statement (250 – 300 slov).

c) prezentační DVD (1 ks) + 1x USB Flash disk: obsahuje všechny teoretické i praktické části diplomové práce. Teoretická v .pdf formátu a dále všechny fotografické práce v uvedených technických parametrech (náhledy 75dpi a plná data 300dpi, tisková kvalita), včetně artist's statementu obou částí praktické diplomové práce.

Rozsah diplomové práce: viz Zásady pro vypracování
Rozsah příloh: viz Zásady pro vypracování
Forma zpracování diplomové práce: tištěná/umělecké dílo

Seznam doporučené literatury:

Rupi Kaur: Milk and Honey, Andrews McMeel Publishing, 2015

Vedoucí diplomové práce: **MgA. Filip Beránek**
Ateliér Reklamní fotografie

Datum zadání diplomové práce: **1. listopadu 2019**
Termín odevzdání diplomové práce: **15. května 2020**

doc. Mgr. Irena Armutidlová
děkanka

doc. MgA. Jaroslav Prokop
vedoucí ateliéru

Ve Zlíně dne 2. prosince 2019

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ / DIPLOMOVÉ PRÁCE

Beru na vědomí, že

- bakalářská/diplomová práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému a bude dostupná k nahlédnutí;
- na moji bakalářskou/diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- podle § 60 odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- podle § 60 odst. 2 a 3 mohu užít své dílo – bakalářskou/diplomovou práci - nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- pokud bylo k vypracování bakalářské/diplomové práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nelze výsledky bakalářské/diplomové práce využít ke komerčním účelům;
- pokud je výstupem bakalářské/diplomové práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji, že:

- jsem na bakalářské/diplomové práci pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.

Ve Zlíně dne:6. 12. 2019.....

Jméno a příjmení studenta:BcA. Bianka Chládeková.....

.....
podpis studenta

ABSTRAKT

Táto práca sa zaoberá so sociálnou platformou Tumblr, jeho vzostupom a pádom slávy. Zaoberá sa s jeho princípmi fungovania, výtvarným obsahom, ktorý vznikol na ňom a o problémoch, ktorým nedokázal čeliť.

Kľúčové slová: tumblr, estetika, blog, internet, sad girl

ABSTRACT

This work is about the social platform of Tumblr, its rise and fall of fame. It deals with its methods of functioning, art that was created on the site and problems that could not be faced.

Keywords: tumblr, aesthetics, blog, internet, sad girl

Prohlašuji, že odevzdaná verze diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Obsah

1	O SOCIÁLNYCH MÉDIÁCH.....	11
2	VZOSTUP	15
2.1	ČO JE TUMBLR A JEHO PRINCÍP FUNGOVANIA.....	15
2.2	VZNIK.....	17
2.3	ZÁUJMOVÉ KRUHY	18
2.3.1	HASHTAG	19
2.3.2	KATEGORIZÁCIA OBSAHU NA TUMBLRU	21
2.4	TMAVÁ STRANA TUMBLRU	21
2.4.1	TUMBLR... JUST STOP	21
2.4.2	MASTERPOST.....	24
3	TUMBLR ESTETIKA	27
3.1	TRADIČNÁ DEFINÍCIA	27
3.2	DEFINÍCIA V RÁMCI TUMBLRU	27
3.3	TUMBLR ESTETIKA AKO VTIP	29
3.4	NAJPOPULÁRNEJŠIE VÝRAZOVÉ ESTETIKY A ICH POPISY	31
3.4.1	ARTHOE	31
3.4.2	BADDIE	31
3.4.3	GOTHIC	32
3.4.4	GRUNGE + SOFT GRUNGE	32
3.4.5	HYPEBEAST	32
3.4.6	INDIE	33
3.4.7	VINTAGE	33
3.4.8	PALE	33
3.4.9	MINIMALIZMUS	34
3.4.10	NERDY / GEEK.....	34
3.4.11	PASTEL.....	34
3.4.12	VAPORWAVE	35
3.4.13	SEAPUNK/CYBERPUNK.....	35
3.4.14	SOFT MACABRE	36
3.4.15	KIDCORE/TOYWAVE/BABYCORE/AGERE/CGLRE.....	36
3.4.16	ANIMAL GORE/VULTURE CULTURE	36
3.4.17	GLITCH ART.....	36
3.4.18	WITCH.....	36
3.4.19	DRAINER	37
3.5	TEEN-GIRL ESTETIKA	39
3.5.1	PÔVOD A TYPOLÓGIA “TEEN-GIRL” ESTETIKY	40
3.6	KURÁTORSKÉ VÝSTUPY.....	47
3.7	TUMBLR ESTETIKA A FOTOGRAFIA	50
3.8	PROBLÉM TUMBLRU A FOTOGRAFIE.....	59

4	PÁD.....	62
4.1	„NSFW BAN“	63
	ZOZNAM POUŽITEJ LITERATÚRY	67
	ZOZNAM OBRÁZKOV	73

ÚVOD

Tematika post-internetového, postkapitalistického či “skrolovacieho sveta” patrí medzi najobľúbenejšie na rozpitvanie pre mileniálov zaujatých v umení, vrátane mňa. Tumblr je pojem, ktorý sa skloňuje, odvodzuje sa z neho, stereotypizuje sa a vytvoril kult okolo seba, ktorému holdujú len tí najvernejší a najotvorenejší - ktorých vonkajší svet odmietol, odsúdil. Preto sa obracajú práve k Tumblru, ktorý ich so svojou farebnou komunitou víta s otvoreným náručím, sem-tam s nejakými robotickými porno blogmi a milovníkmi anime či práve samo-vyhlásenými kurátormi „post-sovietskej novej estetiky“. Tumblr je webová platforma, ktorá je predskokanom Instagramu dievčat s kontúrovacím líčením, rebelným protikladom Facebookov našich matiek, sofistikovanou poetickou sestrou Twitteru a vkusným bratom Deviantartu. Tumblr malo v sebe to, vďaka čomu sa ľudia mohli zdôverovať, ukázať sa a priznať sa svojim tajnostiam, keďže spätná väzba bola pomerne rýchla (niekto lajkoval či niekto reblogoval - teda zdieľal na svojom blogu), títo ľudia dostali pocit pochopenia, sympatie a duševnej podpory - tým vlastne komunita Tumblru sa rozširovala rôznymi smermi a vytvarovala rôzne skupinky - nie len pre umenie a pop kultúru, ale aj pre tabuizované niche záležitosti ako drogy, porno, mentálne poruchy - sebevraždy, anorexia či smrť a mnoho iných spúšťačov.

Konkrétne okolnosti mojej registrácie si už napamätám, v tej dobe som sa najčastejšie nachádzala na fórach jednej kontroverznej online hry francúzskeho pôvodu, kde som sa asi prvý krát zoznámila s pojmom tumblru, keď hráči zdieľali svoje blogy. Mala som síce aj ja jeden blog ale na inom servru a keďže som bola zklamaná z toho, že som mala málo sledovateľov, založila som si Tumblr a postovala svoje prvé obrázky. Ako ešte dieťa, mojou najobľúbenejšiou aktivitou bolo sťahovanie obrazov z internetu, a keďže Tumblr fungoval najmä na báze obrázkov a minimálneho textu a k tomu mal veľmi užívateľsky priateľský interface, zostala som u neho až do teraz.

Zdá sa mi, že som sa do roly nezaujatého kurátora vžila maximálne a mala som potrebu si vyilustrovať svoje dni prežité znudene v izolácii počas letných prázdnin. Je to už 8 rokov. Vytvárala som si akýsi systém zhromažďovania a kategorizovania obrazov, napríklad podľa farby, alebo námetu, príbehu a rôznych asociácií. Takto bola vytvorená mapka pozostávajúca z mnohých krátkych vizuálnych príbehov, a síce

každý obrázok pochádza z nejakého súboru či editoriálu, na mene nikdy nezáležalo - autor sa stratil a zostala len tvorba.

Tumblr kedysi bol tajným ihriskom nekonvenčného vkusu, zrkadlom dozrievania a tichej rebélie. Vzniklo toho mnoho na internete, pre internet a pre ľudí na ňom. Užívatelia nemo kurátorovali, zhromažďovali, vykopávali zo spodín magazínov a flickru, inšpirovali hudbou a meméčkami, nechtiac vytvárali takzvané “trendy” ktoré sa potom adoptovali do širokého spektra módy, umenia umelcov s titulom z akadémie. Táto práca je reminiscenciou na éru na už teraz vyfádnutý Tumblr o obrazoch vzniknutých na jeho platformách.

1 O SOCIÁLNYCH MÉDIÁCH

V priebehu posledného desaťročia sociálne médiá sa vyvinuli z ezoterického mixu technológií do súboru stránok a služieb, ktoré sa stali srdcom súčasnej kultúry. 20. storočie sa často uvádza za obdobie najvýznamnejších technických zmien. Po tom, čo sa zostrojili prvé počítače, vznikla aj snaha o sieťové prepojenie počítačov, z čoho sa neskôr stal internet, teda celosvetový systém prepojených počítačových sietí. Raná forma internetu, ako CompuServe bola vyvinutá na konci 60. rokov v USA. Bol to prvý komerčný poskytovateľ tohto celosvetového sieťového prepojenia, ktorý na začiatku 90. rokov na vrchole svojej slávy, už ponúkal napríklad dopisovanie v reálnom čase (*chat*)¹, rôzne diskusné stránky (*fórum*)², nástenky (*bulletin board*)³ alebo online hry. Prvá sociálna sieť Six Degrees⁴ vznikla v roku 1997 a bola založená na myšlienke šiestich stupňov odlúčenia, ktoré predpokladajú, že každý človek je spojený s každým človekom prostredníctvom reťazca šiestich sebe navzájom známych ľudí. SixDegrees zanikol tri roky po spustení ale z jeho manifestácie sociálnej siete neskôr vychádzali novšie stránky, medzi nimi aj Facebook.

Na Slovensku vznikli podobné servery, ktoré zlučovali fóra, chaty a nástenky: pokec.sk (1999), birdz.sk (2001) a v Česku vznikol napr. libimseti.cz (2002), ako komunitná zoznamka. Komunity v online fórumoch sa združovali do rôznych skupín podľa záujmov, kde diskutovali o politike alebo si navzájom pomáhali s programovacími jazykmi. Začiatkom milénia boli odštartované prvé blogovacie platformy, ako Xanga⁵, Blogger⁶ či Wordpress⁷. Tento spôsob vytvárania obsahu sa stal veľmi obľúbeným z dôvodu, že hocikto si mohol založiť vlastnú webovú stránku a na nej zverejňovať ľubovoľný obsah. Blogovanie je trochu ako písanie denníku pre verejnosť - vychádza čisto z osobnosti prispievateľa a môže byť zasvätený úplne každému tematickému okruhu. Táto denníková forma príspevkov a prepojenie

¹ *chat*; pôvodne textová komunikácia medzi dvoma alebo viacerými ľuďmi v reálnom čase

² *fórum*; podobne ako v antickom Ríme, aj na internete slúži ako miesto pre schádzanie ľudí a diskutovanie o rôznych témach

³ *nástenka*; je systém virtuálnej nástenky, ktorá je rozdelená podľa tématických oblastí. súčasná najznámejšia nástenka je 4chan, ktorá funguje na princípe anonymného prispievania obrázkov a informácií. 4chan bol pôvodne založený pre zdieľanie obrázkov z anime a manga, no časom sa stal domovom pre internetové subkultúry, aktivistické skupiny alebo internetové meme

⁴ Six Degrees; *zal. 1997, koniec v r. 2000*

⁵ Xanga; *zal. 1999, sociálna smrť r. 2007*, webstránka hostujúca blogy

⁶ Blogger; *zal. 2003*. Stále využívaná platforma od Google pre založenie vlastného blogu.

⁷ Wordpress; open source redakčný publikačný systém

uživatel'ov na základe záujmov bola využitá najmä v komunitnom serveri MySpace⁸. MySpace na rozdiel od ostatných sociálnych platforiem ešte umožnil prispôsobenie *profilovej stránky*, čo znamenalo, že sa výzor mohol zmeniť skrz obrázku na pozadí, farby textu atď. Popisnými slovami pre úpravy vzhľadu tejto komunitnej stránky sa stali napr. *layout*, *theme* (téma). Tieto zmeny sa na stránkach vykonávali kódovaním, ktorého modifikácia z časti vychovala generáciu webdesignérov, ktorí si neskôr HTML a CSS⁹ znalosti uplatnili vo vytvorení profesionálnych webových stránok.

Platformy ako Photobucket¹⁰ a Flickr¹¹ umožnili nahrávanie a hostenie obrazov a fotografií, pre video vznikol YouTube v roku 2005. O rok neskôr sa spustil Facebook¹² a Twitter¹³, ktoré sú dodnes populárnymi sociálnymi sieťami.

Tumblr¹⁴, Spotify¹⁵ a Pinterest¹⁶ vznikli tiež, aby zaplnili menšie niche priestory. Tvorcovia sociálnych sietí teda pochopili, že sa ľahšie buduje komunitná sieť okolo konceptu kamarátstva (MySpace, Facebook) než spoločných záujmov (ako to fungovalo napr. na fórumoch alebo nástenkách). Prvým osvojiteľom internetu od začiatku prijímali internetové technológie určené na socializovanie, no v mainstreamovej kultúre zúčastnenie sa v online komunitách bola záležitosť geekov¹⁷ a spoločensky vylúčených jedincov. Tento termín však časom stratil svoje negatívne konotácie odkedy sa „nerdi“, ako Bill Gates či Mark Zuckerberg stali populárnymi a bohatými

⁸ *MySpace*; zal. 2003, *sociálna smrť okolo r. 2011*. dnes už menej populárny komunitný server, ktorý bol vytlačený Facebookom

⁹ *HTML, CSS*; typy základných kódovacích jazykov

¹⁰ *Photobucket*; zal. 2003, *sociálna smrť okolo r. 2013*. Teraz už nepopulárny server pre hostenie obrazov, z dôvodu, že sa spoplatnil a zaviedli sa cloudové úložiská, ktoré boli efektívnejšie a výhodnejšie.

¹¹ *Flickr*; zal. 2004. Ešte stále najpoužívanější komunitný server pre zdieľanie fotografií. Jeho prednosťou je to, že dokáže uchovať fotografie v plnej kvalite bez komprimácie a zachová aj EXIF informáciu. Takisto dokáže budovať publikum pre fotografa.

¹² *Facebook*; zal. 2004. Najrozsiahljšia sociálna platforma, ktorá slúži na udržiavanie vzťahov, zdieľanie multimédia, hier, vytváranie soc. stránok.

¹³ *Twitter*; zal. 2006. Sociálna sieť, ktorá funguje na princípe krátkych obrazových alebo textových príspevkov, limitované 120 znakmi. Tieto príspevky pochádzajú ako od obyčajných jedincov, tak aj od štátnych vodcov alebo mediálnych inštitúcií, čo prispieva k zaujímavému pobytu na tejto stránke.

¹⁴ *Tumblr*; zal. 2007. Sociálna stránka, ktorá funguje na základe blogu. Tomuto sa budeme venovať v tejto práci.

¹⁵ *Spotify*; zal. 2008. Spoplatnená služba ale najpopulárnejší a najobľúbenejší spôsob pre počúvanie a objavovanie hudby.

¹⁶ *Pinterest*; zal. 2010. Populárny server založený na idei inšpiračnej nástenky, ktorá sa stala nevyhnutnou potrebou napr. pre ľudí pracujúcich v kreatívnej sfére. Stránka umožňuje „prípnúť“ si obrázky z internetu na virtuálnu nástenku, ktorá je prispôbena k užívateľovi.

¹⁷ *geek, nerd*; stereotyp človeka, ktorý sa vyznal v počítačoch a videohrách a preto bol spoločensky vylúčený.

kvôli ich koníčku¹⁸. Popularizácia zavedenia internetu do domácností a vzostup spoločenských médií, najmä MySpacu, Facebooku a Twitteru, zdieľanie informácií a spojenie s kamarátmi vo virtuálu sa stala súčasťou každodenného života. Skôr než záležitosť subkultúry, sociálne médiá sa stali nezbytnosťou pre väčšinu ľudí s internetovým pripojením.

Pre ľudí spoločenské prijatie závisí od schopnosti komunikovať s rovesníkmi na adekvátnom mieste. Každá skupina má iné miesto, kde sa stretávajú. Takéto miesta v reálnom svete sú zvyčajne miestne zábavy, bary, dedinské futbalové ihriská, nákupné centrá alebo na internete Instagram¹⁹, Facebook, Tumblr, Snapchat²⁰, WhatsApp²¹, Tiktok²², Twitter atď, ktoré sú aktuálne najviac vyhľadávanými miestami. Obecne tieto platformy nie sú domovom pre všetky vekové kategórie. Druhé desaťročie bolo dostačujúce na to, aby hlavné publikum týchto jednotlivých stránok sa vykryštalizovalo. Facebook je síce stále na vrchole, stratilo na svojej dôležitosti pre teenagerov, ktorý ho považujú za menej bezpečné miesto, odkedy sa zaregistrovali ich rodičia. Čo vedie k tomu, že rodičia môžu monitorovať svoje deti - fotky, myšlienky, ktoré zdieľajú a neskôr ich za to vyhrešia. Ďalším dôvodom prečo mladí migrovali na iné stránky bolo množstvo reklám na facebooku a všeobecne nudná atmosféra. Instagram na druhú stranu je pre nich zaujímavejším kvôli svojej vizualite a minimálnemu textu.²³ Zdieľanie obrázkov na Instagrame ale predstavuje určitú nervozitu ohľadom spätnej väzby vo forme like-ov²⁴, ktorá môže ľahko zneistiť človeka, preto mladí ľudia zároveň chodia aj na Snapchat, kde je oveľa menší spoločenský tlak a zameriava sa viacej na zachytenie príbehu zo dňa než na jeho hodnotenie. Tumblr je ale považovaný za to miesto, kde človek je sám sebou a môže sa obklopiť s podobnými ľuďmi. Je to často považované za miesto, kde sa posmeluje k

¹⁸ WESTCOTT, Kathryn. Are 'geek' and 'nerd' now positive terms? BBC News [online]. 16. 11. 2012 [cit. 2019-04-03]. Dostupné z: <https://www.bbc.com/news/magazine-20325517>

¹⁹ Instagram; sociálna sieť operujúca z chytrých telefónov. Jej podstata je v zdieľaní štvorcových fotografií a budovanie slávy.

²⁰ Snapchat; aplikácia na zdieľanie obrázkov. Prezentuje sa najmä ako kamera s rôznymi filtrami.

²¹ WhatsApp; aplikácia, ktorá slúži pre zjednodušenie komunikácie medzi jednotlivcami skrz hovory, správy zdieľanie obrázkov a videí zdarma.

²² TikTok; aplikácia pre tvorbu a zdieľanie 15s videí

²³ SWENEY, Mark a Ana DE LIZ. 'Parents killed it': why Facebook is losing its teenage users. The Guardian [online]. 16. 2. 2018 [cit. 2019-04-03]. Dostupné z:

<https://www.theguardian.com/technology/2018/feb/16/parents-killed-it-facebook-losing-teenage-users>

²⁴ Facebook ikona; palec hore

autenticite a nikto sa nesúdi. Ľudia používajú sociálne média z niekoľkých dôvodov, ktoré potvrdzujú z časti aj *Maslowovu hierarchiu ľudských potrieb*. Prvá potreba je pre spojenie a interakciu s inými ľuďmi. Taktiež majú potrebu patriť niekam skrz vzťahov k iným, alebo do určitých virtuálnych skupín. Sociálne média sa používajú aj kvôli získaniu vedomostí, názorov a pohľadov na rôzne témy, problematiky a udalosti. Mnohí ich využívajú na seberealizáciu, teda na sebavyjadrovanie a ako nástroj pre dosiahnutie osobného rastu a naplnenia, tvorivosti. Najviac sa však sociálne média používajú na socializovanie, pretože je to forma médií ktorá umožňuje ľuďom sa zúčastniť v konverzáciách a online dialógoch bez osobnej prítomnosti.

Obr. 1: Maslowova pyramída potrieb

2 VZOSTUP

2.1 Čo je Tumblr a jeho princíp fungovania

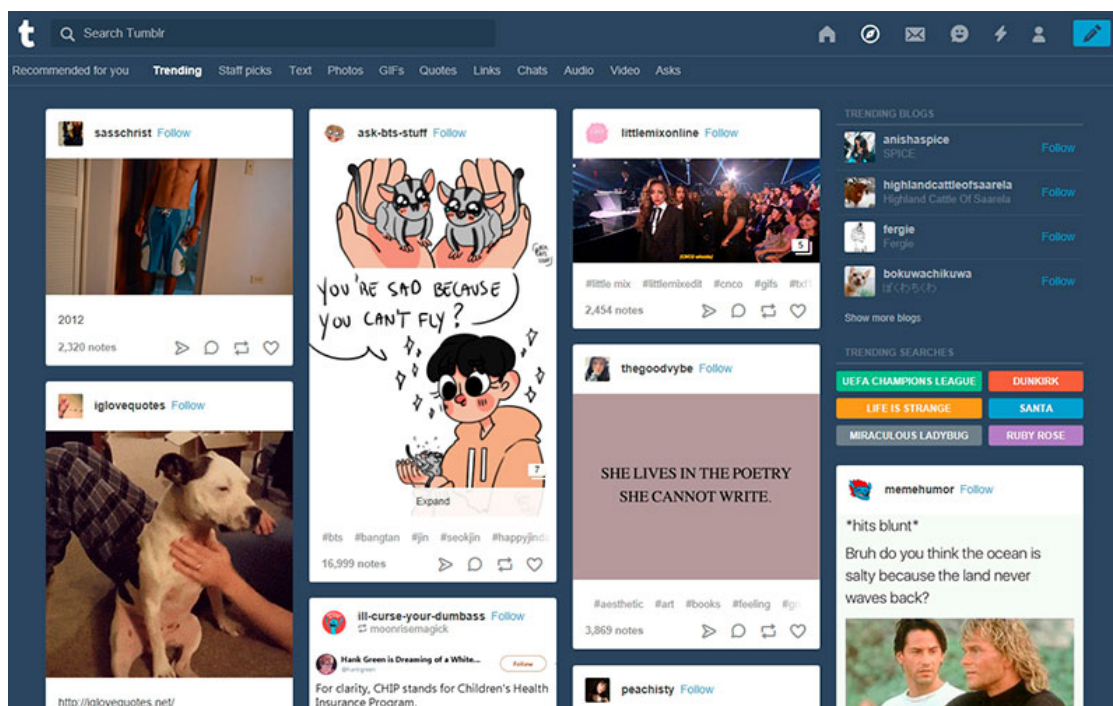

Obr. 2: Plocha Tumblru.

Tumblr je platforma, ktorá predstavuje formu mikroblogovania, kde užívatelia si môžu jednoducho posilať obrázky, text, hudbu, odkazy, videá a citácie. Jej hlavným rozlišovacím prvkom je možnosť si maximálne prispôbiť vzhľad blogu, čo znamená výnimku v pravidlách sociálnych médií, keďže takmer všetky ostatné siete majú štandardizovaný profilový výhľad a obmedzenú flexibilitu návrhu. Je to akoby prechodom medzi klasickými sociálnymi stránkami ako je Facebook, MySpace a blogom. Pod "mikroblogom" sa myslí to, že zvyčajne sa preposielajú len krátke výňatky nejakého textu alebo len rýchly záber niečoho, oproti dlhým blogovým postom. Takýchto mikroblogov už existuje vyše 504 miliónov²⁵. Etnika Tumblru je, že povzbudzuje užívateľov, aby posielali originálny obsah a aby komunikovali s inými blogmi. Mládeži tento spôsob vyhovuje, pretože im dáva slobodu sa vyjadrovať viacej než na iných stránkach. V podstate sa vytvorí stránka, ktorá bude obsahovať kolekciu všetkého, čo sa danému užívateľovi páči. Môžu posilať vlastný obsah, preposilať (reblogovať) z iných Tumblrov, dokonca posilať na blogy iných. Platforma ponúka

²⁵About [online]. New York: Tumblr, 2007 [cit. 2019-02-13]. Dostupné z: <https://www.tumblr.com/about>

mnoho možností prispôsobenia stránky pomocou layoutov, tak, aby si bloger mohol čo najviac prisvojiť svoj Tumblr. Väčšina užívateľov nasleduje iné blogy, ktorých obsah im imponuje, k tomu nasledujú určité záujmové kruhy. Interakcia s inými Tumblrmi je tiež veľmi jednoduchá, skrz komentárov k príspevkom či do osobnej správy. Toto všetko je užitočné pre týchto mladých ľudí, ktorí ešte bádajú rôzne koncepty identity a radi si budujú svoje kruhy s podobne nastavenými ľuďmi.

Obr. 3: Tumblr príspevky, ktoré práve trendujú

Princípy fungovania a otvorené možnosti boli tým faktorom, ktorý z Tumblru spravil ten správny exemplár pre “anti-blog”. Útočisko, kde sa jedná skôr o zdieľanie s niekoľkými priateľmi než o kultiváciu veľkého publika. Dôvod, kvôli ktorému ľudia prestanú blogovať je ten, že nedokážu nájsť a vytvoriť obecenstvo. Publikum k blogovaniu samozrejme nie je potrebné ale určite motivuje k pridávaniu ďalšieho obsahu. No mnoho užívateľov nemá žiadny záujem o to, aby mali publikum a boli vyhľadávateľný okrem niekoľkých ľudí. Tumblr poskytuje svojim užívateľom najstaršiu stratégiu kontroly súkromia na Internete, ktorá je o tom, že ich pravá identita nie je žiadaná ako pri Facebooku, preto ani pri nastavení osobných údajov sa nedá pripojiť napr. telefónne číslo, adresa, pravé meno a pod. Keďže zabezpečovací systém Tumblru je oveľa primitívnejší, rôzne roboty ho dokážu bypassnúť - preklenúť a tým

vytvárajú milióny nepravým blogov. Riešenie problému s robotmi však nie je úplne zámerom zamestnancov Tumblru, ale to, aby užívateľ bol čo najmenej detekovateľný na internete.

Tumblr je považovaný za najkreatívnejšiu sociálnu platformu, s ktorou sympatizujú aj tí, ktorí chcú ukázať svoju tvorivejšiu stránku. Toto bohatstvo znamená aj jej zneužívanie, z dôvodu, že je napr. veľmi ľahko dostupná pornografia. Tumblr blogy nie sú v žiadnom prípade moderované ani kontrolované, preto je dosť možné, že natrafíme na stránku s nevhodným obsahom a iným explicitným materiálom. Všetky blogy sú verejné a každou registráciou sa automaticky vygeneruje aj blog pod prihlasovacím menom. Pri založení druhého blogu už je možnosť ho nastaviť na súkromný. Pretože na Tumblru je naozaj jednoduché zdieľať všetko, často sa stane, že sa nekreditujú, necitujú, neuvádzajú mená pôvodných autorov diela. Často sa šíria obsahy replikované alebo bez súhlasu a bez uvedených zdrojov. Toto môže znamenať možné problémy napr. pre učiteľov, ktorí sa rozhodnú používať Tumblr v škole pre nejaký školský projekt.

2.2 Vznik

Tumblr založil David Karp vo veku 21 v New Yorku v roku 2007. Ako motív pre založenie tejto platformy slúžila situácia, že zverejňovanie bolo veľmi rozptýlené.²⁶ Ak niekto chcel zverejniť video, tak ho uverejnil na YouTube, fotku zdieľal cez Flickr, pre dlhý príspevok sa využíval Wordpress alebo pre krátku poznámku Twitter. Cieľom Karpa bolo to, aby sa Tumblr stal domovom pre všetky médiá pre umožnenie čo najväčšieho kreatívneho sebavyjadrovania. Keď sa pridala možnosť reblognúť príspevky, vytvorila sa sieť spôsobujúca vznik komunit, ktoré si navzájom nazdieľali obsah o ktorý sa zaujímali. Rôznorodosť týchto skupín bola tá, ktorej sa Tumblr začal viacej venovať a snažiť ich podporiť. Zistili, že pokiaľ je komunita veľká, dokáže revolučne zdvihnúť svoj hlas a názory. Takto to stalo napríklad pri hnutí Black Lives Matter²⁷, pre LGBTQ viditeľnosť alebo pre Net Neutrality a posledne pri zavedení

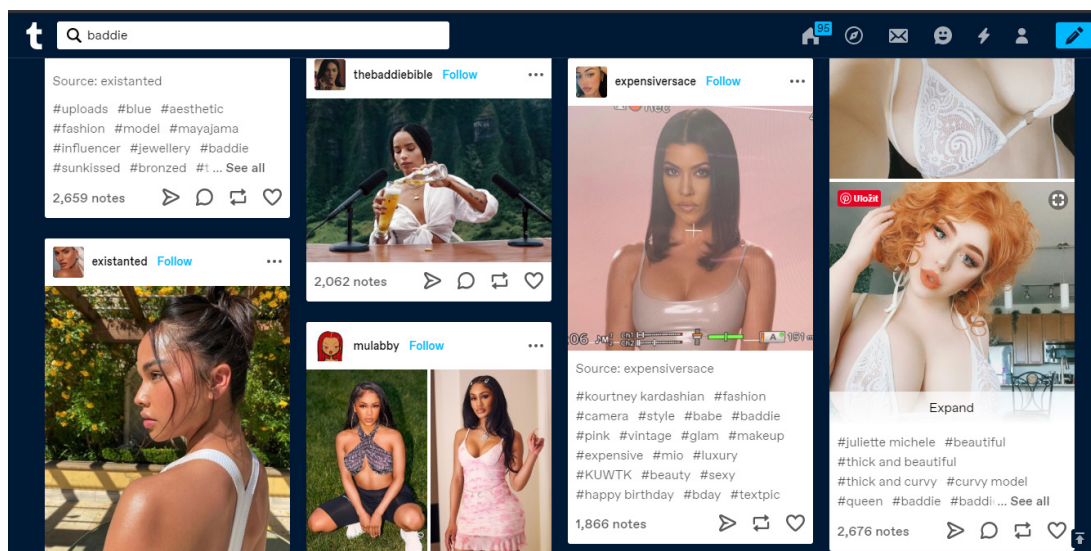
²⁶ WEB SUMMIT. Tumblr's Vision: Platforms With Purpose. In: YouTube [online]. 2018 [cit. 2019-04-03]. Dostupné z: https://youtu.be/Wn_CuPRzv6g

²⁷ *Black Lives Matter*; medzinárodné aktivistické hnutie proti násiliu a rasizmu voči Afroameričanom

filtrácie explicitného obsahu, ktorý do decembra 2018 bol voľne povolený po celej stránke.

2.3 Záujmové kruhy

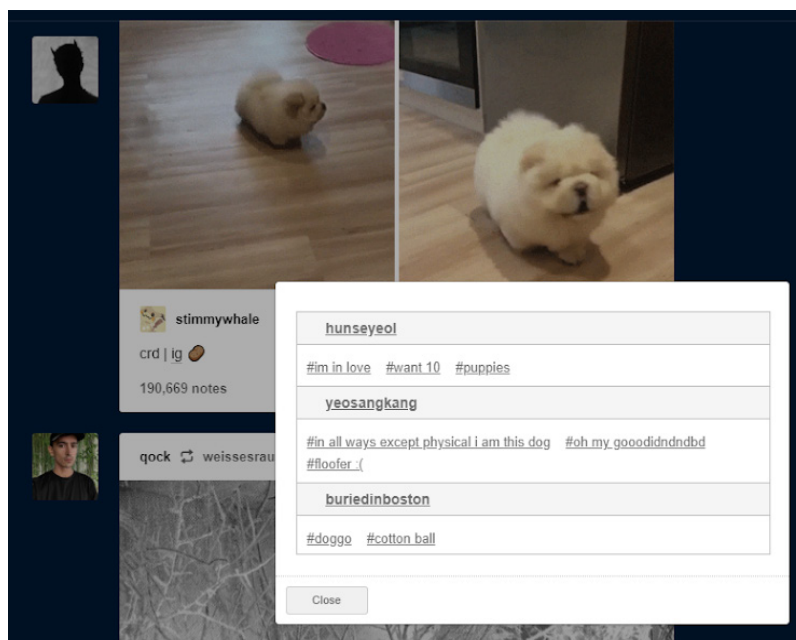
Tumblr je mekkou pre mnoho tematických a záujmových okruhov, od politiky cez hry až k malým niche skupinám. Ako vyhľadávanie na iných moderných sociálnych sieťach, aj táto platforma funguje na rovnakej báze “hashtagovania”, teda využívania symbolu mriežky, ku ktorej sa pripíše kľúčové slovo a tým vznikne tzv. “tag” - štítok, nálepka. Vďaka týmto nálepkám je možné veľmi ľahko vyhľadať obsah obrazový alebo textový. Maximálny počet týchto nálepiek na Tumblru a Instagrame je 30, na Tumblru sa však indexuje len prvých 20. Obecne patrí nepísané pravidlo, že čím viacej štítkov, tým väčšia šanca na spätnú reakciu vo forme like-ov a reblogov. Na druhú stranu príspevky s mnohými štítkami sa zdajú byť pofidérne z toho predpokladu, že buď sa jedná o príspevok robota - spamu alebo len jednoducho o človeka, ktorý si praje širšie publikum.

Obr. 4: Výsledky pri vyhľadávaní slova „baddie“ a príslušné nálepky „tags“.

Nálepky zvyčajne pomenúvajú obsah, námet, tému, autora obsahu no využívajú sa aj ako forma komunikácie v štýle postskriptumu, alebo poznámok pod čiarou, ktoré dodajú príspevku osobnejší charakter napr. nejakej spovede, rýchlej osobnej

poznámky a myšlienky. Takéto štítky môžu byť veľmi dlhé a už nespĺňajú cieľ vyhľadávania.

Obr. 5: Príklad na používanie mriežky (hashtagu) na vyjadrenie nejakého názoru alebo dojmu. V tomto príklade komentáre sú reakciou na obrázok psa.

2.3.1 Hashtag

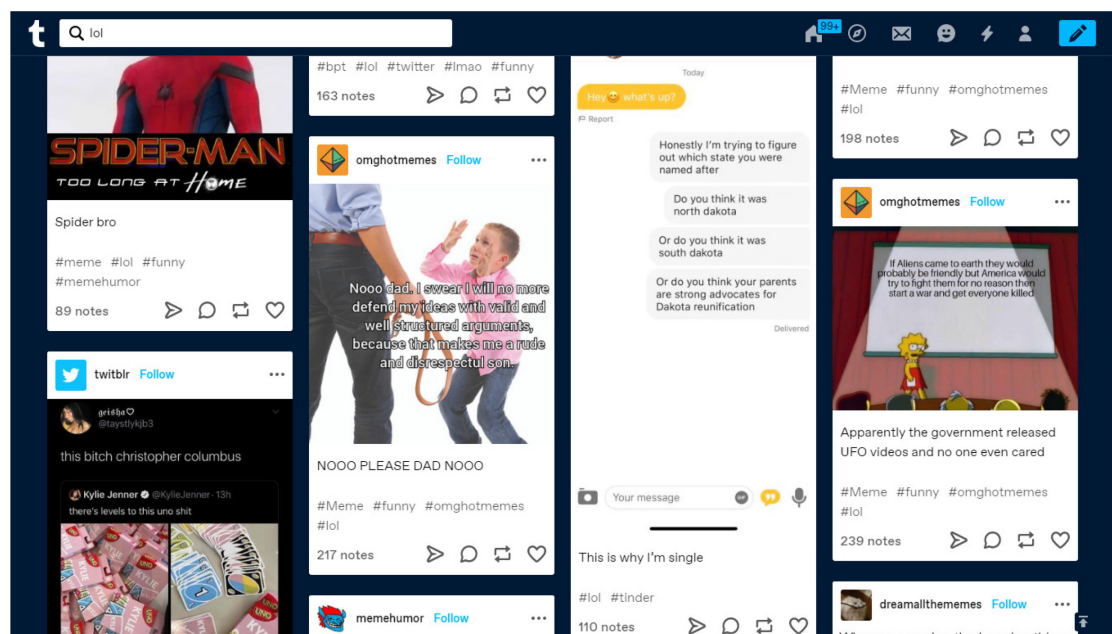
Slovo “hashtag” [čítaj: *hešteg*] pochádza z anglického jazyku a v preklade znamená *mriežku*. Je to jednoduchý symbol na počítačovej klávesnici, ktorý sa používa na mnohé účely, vrátane označovanie čísiel. Pri používaní na sociálnych médiách táto mriežka - hashtag má úplne inú definíciu, ktorá slúži na triedenie príspevkov na internete. “*Hashtag*” ako ho my poznáme na sociálnych sieťach, však neprišiel sám od seba, bol vynájdený Chris Messinou, ktorý ho ako prvý navrhol pre Twitter v roku 2007, ale jeho návrh bol najprv zamietnutý.²⁸ Až neskôr kvôli požiarom v San Diegu sa uchytil prvýkrát hashtag *#sandiafire*, vďaka ktorému občania mohli jednoduchšie sledovať šírenie ohňa. V dnešnom svete už asi 85% webových stránok používa tento triediaci systém mriežky, medzi ktoré patrí aj Tumblr. Kým Twitter je priekopníkom

²⁸ HUDDLESTON JR., Tom. This Twitter user ‘invented’ the hashtag in 2007 — but the company thought it was ‘too nerdy’. CNBC [online]. 2020 [cit. 2019-04-03]. Dostupné z: <https://www.cnbc.com/2020/01/09/how-chris-messina-got-twitter-to-use-the-hashtag.html>

hashtagov a každý deň sú populárne iné, z dôvodu, že Twitter je akoby rýchlym zdrojom pre novinky a správy zo sveta, na Tumblru ich pohyb až tak rýchli nie je.

Nasledujúce hashtagy predstavujú **10 najhlavnejších tém** z hlavného obsahu Tumblru:

1. *#GIF* - pohyblivé obrázky, tieto zvyčajne zobrazujú krátke gify zo seriálov, filmov, hudobných klipov
2. *#LOL* - zvyčajne vtipné obrázky, meme alebo zábavné príhody
3. *#fashion* - móda
4. *#art* - umenie, tomuto sa ešte budeme venovať
5. *#vintage* - 1. buď niečo staré alebo 2. niečo čo vypadá staro, nostalgicky
6. *#illustration* - ilustrácia, kresby
7. *#landscape* - fotografia alebo menej častejšie maľba krajiny
8. *#animals* - zvieratá
9. *#food* - jedlo, foodporná, recepty, typy atď
10. *#films* - filmy, recenzie...

Obr. 6: Výsledky vyhľadávania na slovo „lol“.

2.3.2 Kategorizácia obsahu na Tumblru

Obsah väčšinou spadá do troch kategórií:

1. **Fotografie z každodenného života mladých ľudí ako študujú, nakupujú, bavia sa s kamarátmi.** Mnohé z týchto fotiek boli zverejnené z mobilnej aplikácií alebo preposlané z Instagramu.
2. **Zábavné meme a gify pre vybudovanie rýchlej a efektívnej kolekcie humorných príspevkov.** Našťastie plocha je vybudovaná pre jednoduché preposielanie príspevkov, kde stačí len skrolovať donekonečna a konzumovať množstvo vecí a ľahko reblognúť.
3. **Porno a nsfw kolekcie pre osobné účely.** Vyhľadávač určitých kľúčových slov bol však ináč efektívnejší počas dňa a po 11. hodine večer.²⁹

2.4 Tmavá strana tumblru

2.4.1 tumblr... just stop³⁰

Video s názvom tumblr... just stop ilustruje niekoľko negatívnych stránok Tumblru a problémami s komunitami. Takýto príklad je romantizovanie *masakru na Columbine High School* v Coloradu, USA, v roku 1999, keď dvaja študenti tejto školy zastrelili 12 študentov a následne spáchali samovraždu.³¹ Spomienka týchto dvoch chlapcov si vytvorila akýsi kult obdivu, ktorý sa prejavuje najmä vo fanarte a sympatizujúcimi príspevkami.

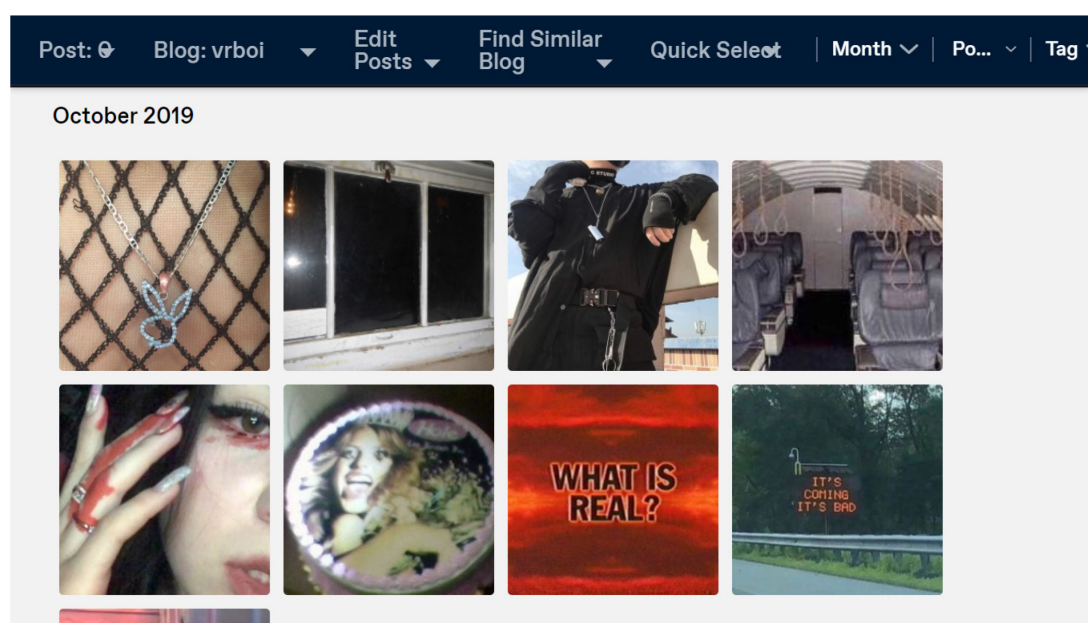
²⁹ RIFKIN, Adam. Tumblr Is Not What You Think. TechCrunch [online]. 2013 [cit. 2019-03-15]. Dostupné z: <http://tcrn.ch/11QMfaJ>

³⁰ HONEST. Tumblr.... just stop. In: YouTube [online]. 2018-1-18 [cit. 2019-03-01]. Dostupné z: <https://youtu.be/oAZEOK4zj3g>

³¹ KALIBA, Jan. 20 let od masakru na střední škole Columbine. „Střileli kohokoli, kdo jim přišel do cesty“ říká přeživší. IROZHLAS [online]. 20. 4. 2019 [cit. 2019-05-20]. Dostupné z: https://www.irozhlas.cz/zpravy-svet/amerika-usa-strelba-stredni-skola-columbine-zbrane-spojene-staty_1904200800_lac

Obr. 7: Záznam zo streľby na Columbine High School

Obr. 8: Ghostedbones: Archív (pohľad do archívu tumblr blogu s tmavým obsahom)

Ako druhú tmavú stránku Tumblru uvádza komplex spojený s vekom *transage* či *agefluid*, ktorý verí v tom, že človek má slobodu sa identifikovať s hocíjakým vekom, zvyčajne o niekoľko generácií nižším. Vek *transage* človeka nie je fixovaný a mení si ho podľa situácie. *Agefluidita*³² sa prejavuje napríklad tým spôsobom, že dospelý jedinec si predstavuje, že má 4 roky a preto sa mu chce hrať s inými

³² *Agefluidity*, tj. veková fluidita

štvorročnými deťmi. K tomuto komplexu sa často prisudzuje napr. pedofília, ktorá sa obhaja práve vekovou fluiditou.

Tretím uvedením problémom je komunita tzv. SJW, čo je skratka pre termín *Social Justice Warrior* - bojovníci za ľudské práva a používa sa ako pejoratívny názov pre jedincov, ktorí veria v progresivizmus a snažia sa nasilu presadiť jeho idey, ako napríklad feminizmus, multikulturalizmus, občianske práva, politiku identity. Ak sa niekto považuje za SJW, predpokladá sa, že daná osoba je skôr zaujatá o osobné presvedčenie a nedokáže alebo nemá záujem argumentačne obhájiť svoj názor.

Glorifikácia mentálnych chorôb na Tumblru je téma, ktorú Tumblr časom už reguloval. Blogy romantizujúce duševné choroby zvyčajne sa vyznačujú s depresívnymi obrazmi a textami, ktoré napr. samovražedných ľudí charakterizuje ako "anjelov, ktorí len chcú ísť domov". Vo väčšine prípadov ľudia, ktorí vlastnia tieto stránky, sami netrpia profesionálne diagnostifikovanou mentálnou chorobou ale naozaj sú len v prechodnom pubertálnom veku, ktorí sa vyznačuje hormonálnymi zmenami, často ktoré vedú ku klesnutej nálade, no nie ku klinickej depresii. Ľudia, ktorí teda sa falošne samodiagnostifikujú depresiou, bipolárnou poruchou alebo úzkosťou, naozaj tieto choroby zneužívajú za tým účelom, aby pripadali zaujímavo a špeciálne.

Ako jeden z posledných problémov je *sexualizácia detí* napr. z populárneho Netflix seriálu *Stranger Things*, keď dospelí na internete popisujú hercov z tohto seriálu ako "sexy", pričom ich primerný vek nepresahuje ani 14 rokov.

Vďaka otvorenosti Tumblru ku všetkým záľubám, nájdeme aj také blogy, ktoré užívatelia využívajú napr. na ukázanie a reblogovanie svojich zásob drog.³³ Alebo Tumblr je v niektorých prípadoch aj prostriedkom pre pedofilov, ktorí sociálnu sieť používajú kvôli chatu s maloletými.³⁴

³³ Rollerblades1. Rollerblades1 [online]. Tumblr. Dostupné z: <http://rollerblades1.tumblr.com/>

³⁴ GROSSARTH, Eric. Local man admits to using Tumblr to access child pornography, court documents say. East Idaho News [online]. 7. 7. 2020 [cit. 2020-08-03]. Dostupné z: <https://www.eastidahonews.com/2020/07/local-man-admits-to-using-tumblr-to-access-child-pornography-court-documents-say/>

2.4.2 Masterpost

Tumblr je okrem mnohých vecí zaujímavý aj tým, ako jeho užívatelia nemajú v oblúbe ľudí typu “neslaní/nesladkí”, tj. takých, ktorí neprejavujú názory, či pôsobia obyčajne a nezaujímavo. Kým ostatné sociálne siete, ako napr. Instagram, TikTok sú domovom pre všetkých, i pre tých typu tzv. “bez talentu”³⁵, ktorí svoju slávu si zakladajú prevažne na vzhľade a charizmy a málokedy na základe nejakých názorov, na druhú stranu Tumblr je zaujímavejší tým, že jeho usadlosť pozostáva aj z mnohých ľudí s revolučnými srdcami, ktorí sa vyjadrujú k rôznym problematikám a radi k nim robia výskum alebo zbierku rôznych podobných prípadov. Príspevky, ktoré takto zhromažďujú viacero správ sa v internetovom žargóne nazývajú “*masterpost*”, ktorý predstavuje nejaký hlavnejší príspevok, ktorý funguje ako taký register odkazov (na príspevky iných blogov) zvyčajne na jednu tému. *Masterposts* sú napr. na filmy, pestovanie rastlín, mágiu, produktivitu atď. ale aj na rôzne bizarné kontroverzie/drámy, ktoré sa odohrali na Tumblru. Jeden taký masterpost s názvom “*Best Tumblr Scandals*”³⁶ ich vymenuje hneď niekoľko.

Najznámejší škandál bol napr. a jednom dievčati, ktoré vykrádalo hroby a predávalo ľudské kosti na internete alebo o bielej američanke, ktorá predstierala, že má inú rasu, žije v lesbickom vzťahu v Indii a má HIV, len aby mohla napísať fanfikciu³⁷ k muzikálu *Hamilton*. Medzi ďalšie absurdné škandály, ktoré sa zároveň stali aj súčasťou meme-kultúry patrí aj konverzácia z roku 2017 zo serveru discord, konkrétne zo skupiny @/bpdconcept, ktorá predstavuje internetovú skupinu pre ľudí s hraničnou poruchou osobnosti (*Borderline Personality Disorder*). Problém však nastal na Tumblru, keď jeden užívateľ zdieľal fotografiu jedného člena ako konzumuje želatínu z vlastnej moči a zároveň zosmiešňoval skupinu tým, že “BPD” je vlastne skratka pre “Big Piss Drinkers” pretože choroba spočíva v tom, že sa

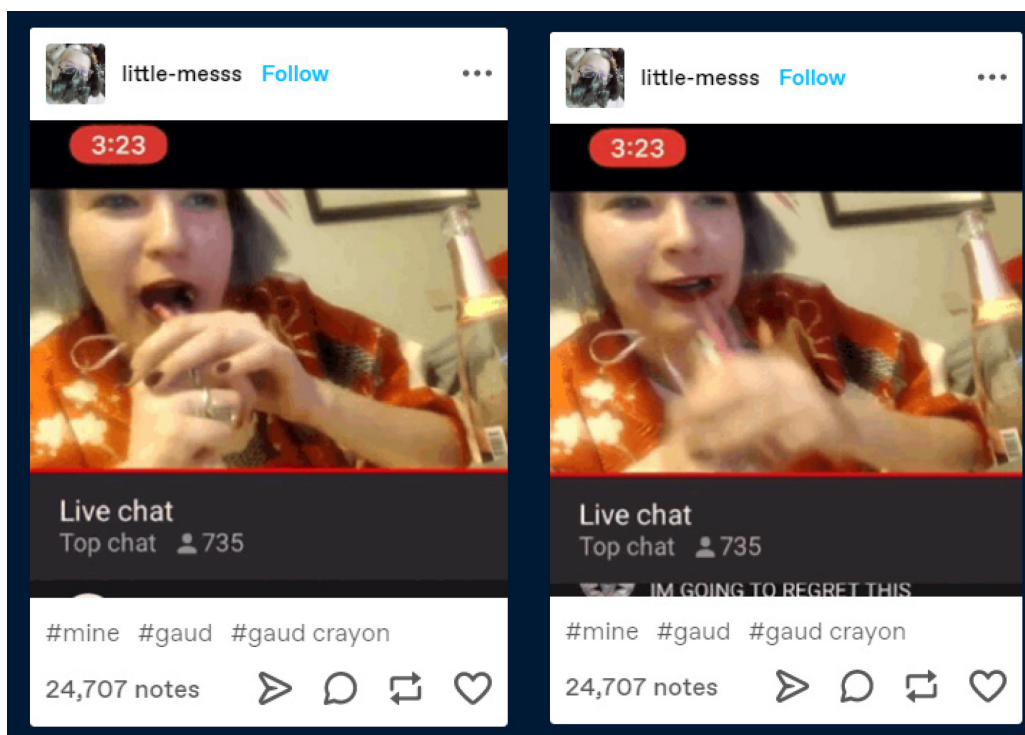
³⁵ toto označenie “bez talentu” má už zakorenenú históriu v popovej kultúre, najznámejší prípad je rodina Kardashianovcov, kde sa ironicky vyzdvihuje matka Kris, ktorá dokázala zo všetkých svojich 5 dcér spraviť milionárky napriek tomu, že nemajú žiadne nadanie. Popravde, zdá sa, že na internete za talent sa prevažne počíta len veľmi málo dovedností ako napr. hudba, herectvo či umenie, pričom dobrý zmysel pre business, marketing a “influencerstvo” (v podstate stmelenie PR + obchodu) je, myslím si, rovnako talent ako napr. realistická maľba či dobrý rap.

³⁶ THORSBIAN a APLASTICSHARK. Best tumblr scandals. In: Tumblr [online]. 2018 [cit. 2020-02-14]. Dostupné z: <https://aplasticshark.tumblr.com/post/175728832397/best-tumblr-scandals>

³⁷ *fan fiction*, z ang. je slovné spojenie pre písanie a kreslenie akoby fiktívnych príbehov o postavách z populárnej kultúry. Napr. romantické príbehy o tom ako Sherlock Holmes sa zamiluje do jeho asistenta Watsona alebo ako príbehy o fiktívnej dcére Sherlocka...

konzumujú len ľudské tekutiny.³⁸ Neskôr sa členovia BPD skupiny priznali k tomu, že fotky sú hoax³⁹, nezobrazujú naozajstnú moč ale želatínu s príchuťou citrónu.

K najkontroverznejším patrí asi prípad jedného blogera s menom *Gaud*, ktorého blog funguje pod názvom *@biggest-gaudiest-patronuses*. Škandál začína, keď 27 ročný Gaud v živom vysielaní prosil jeho internetové obecnstvo aby mu prispeli na nájom, za čo on bude konzumovať voskovky. Neskôr sa priznal, že darované peniaze minul na alkohol. To spôsobilo, že užívatelia prehľadali jeho archív a natrafili na podozrivé veci, ako napr. na kanibalistickú fetiš, vyžiadanie pornografických kresieb od maloletých, reblogovanie fanfícií s tematikou pedofílie, antisemitizmus a založenie kultu. Mnohí sa pobúrili, vďaka čomu sa napísal aj 35 stranový „*callout*“⁴⁰, dokument na Google Docs⁴¹.

Obr. 9: Tumblr osobnosť „Gaud“ konzumuje voskovky v živom vysielaní

³⁸ MEMEDOCUMENTATION. Explained: piss jello meme. In: Tumblr[online]. 4. 8. 2017 [cit. 2019-05-05]. Dostupné z: <https://memedocumentation.tumblr.com/post/163801459550/explained-piss-jello-meme>

³⁹ hoax, z ang. internetové klamstvo

⁴⁰ *Callout*, z ang. je termín, ktorý znamená niekoho verejne vyvolať ak niečo zlé spravil aby sa ospravedlnil a vysvetlil.

⁴¹ PREVIOUS GAUD CALLOUT ORGANIZED [online]. In: Google Docs, 2019 [cit. 2019-12-20]. Dostupné z: https://docs.google.com/document/d/1Fpcx1aCS_tQj-QvFRqY-k5HoAB6TZ8gmcqnSb1bK5h8/edit

Následující text představuje jeden jeho příspěvek z Tumblr, kde sa právě nepriamo priznáva k pedofílii a následne k příspěvku dostane aj reakciu, ktorá vysvetľuje, prečo vlastne nie je vhodné sa prihovárať k deťom s veľmi prívetivým spôsobom:

[hundondestiny:](#)

[biggest-gaudiest-patronuses:](#)

someone posts selfie wow they're kinda attracti—

remembers teenagers are on this site

checks op's bio, they're a minor

what a sweet kid...a cute bean... you deserve only good things...be happy
and safe little muffin... I wonder if I could pull off that eyeliner...

And like everyone saying "well how is this creepy, they changed their mind!"

Firstly, why post this at all? Why not just say "oh, you know, casual reminder adults have a responsibility to make sure they aren't inappropriately interacting with children"?

Secondly, you're not doing yourself any favors by pretending infantilizing fawning is appropriate coming from a grown grown adult and aimed towards any child. That's like checking someone out and then trying for "non-sexual" compliments that you know still have a sexual undertone.

Like? Would you be okay with a grown person hanging out near a high school and telling teenagers they're so cute and deserve the world and "wow I wish I could look like you!" Like??? That would b grounds to call the cops and we all know it.

This is not fucking normal and anyone excusing it should also stay the fuck away from kids.

3 TUMBLR ESTETIKA

3.1 Tradičná definícia⁴²

estetika, -y žen. r. filoz. náuka o kráse, o umení a o umeleckých dielach, skúmajúca vzťah umenia ku skutočnosti;

estetický príd. m.

1. vzťahujúci sa na umenie, na krásu v umení: e. cit, účinnok, pôžitok, zážitok;

2. zaoberajúci sa umeleckou stránkou vecí: e. rozbor, e-á výchova, e-é hodnotenie, e-é hľadisko;

3. krásny, vkusný: e. vzhľad, dojem;

estetický prísł.: e. pôsobivý;

estetik, -a, mn. č. -ci muž. r. odborník v estetike: hudobný, literárny e.

3.2 Definícia v rámci tumblru

V kontexte stránky Tumblr užívatelia slovo estetika používajú ako pomenovanie pre tému obsahov, o ktoré sa aktívne zaujímajú. Takouto témou je napríklad cestovanie, rôzne fandomy, čiernobiele a vyblednuté obrazy. Estetika je zvyčajne aj typ výzoru, podľa ktorého sa môže koncipovať blog. Niekomu sa páčia fotografie zobrazujúce cintoríny, sneh, ľad, prírodu, preto blog je budovaný na tieto námety. Klasickou estetikou je napríklad estetika *hipsterov*, ktoré sa dobou stalo skôr pejoratívnym pojmom. Blog s týmto vkusom obsahuje obrazy napríklad Kurta Cobaina, frontmana z kapely Nirvana, fotografie dievčat v károvaných košeliach a s čiapkami na hlave, snímky so sépiovým filtrom či s pridaným analógovým efektom.⁴³

Slovo estetika sa celkovo stala populárnym slovíčkom poslednej dekády u mileniálnej generácie, ktorá ju dokáže používať na dennej báze. Kedysi to skôr boli

⁴² "estetika" - význam slova [online]. slovník.sk [cit. 2019-01-03]. Dostupné z: <https://slovník.aktuality.sk/pravopis/slovník-sj/?q=estetika>

⁴³ je potreba však doplniť, že tento príklad až tak platný už nie je vzhľadom na to, že pôvodný *hipster* sa takmer úplne pretransformoval vzhľadovo aj osobnostne a to, proti čomu pôvodne stáli, sa stala akoby akceptovanou normou

slová ako “imidž” alebo “štýl” alebo aj samotné slovo “tumblr” okolo roku 2013⁴⁴, ako prídavné meno v rámci vzhľadu, obliekania atď, no v súčasnej dobe sa tieto výrazy nahradili slovom “estetika”. Slovo sa používa často ako kompliment, v príklade: “páči sa mi tvoja estetika” alebo “tento byt je mega estetický”.

Výkladový slovník slangu, *Urban Dictionary*, slovo “estetika - Aesthetic”, definuje celkom výstižne a ironicky⁴⁵:

“A word commonly overused by teenagers today that so desperately want to be "born in the 90s or 80s" who have absolutely no artistic talent but try to make up for that by posting "AESTHETIC" pictures on their tumblr blogs. these teenagers usually listen to music like Lil Peep or other soundcloud rappers. usually the word is used to describe colourful, grunge, VHS, or Trippy themed pictures found on tumblr or instagram and or Sometimes fashion styles.

That's So A E S T H E T I C

Here's an AESTHETIC I wanna pull off

Their blog is so AESTHETIC”⁴⁶

Spôsob, akým sa toto slovo používa je trochu zradné, keďže vďaka nemu môžeme tušiť, že dotyčný ho možno požičal zo stránok Tumblru. “Estetika” ako slovo je čarovné, jeho vyslovenie vzbudí pozornosť v mnohých ľuďoch, avšak zvláštnym spôsobom tých, ktorých zaujíma internetová kultúra. Každopádne však môže fungovať, ako neoficiálne heslo vďaka ktorému Tumblr užívatelia sa môžu spoznať.

⁴⁴ KHAN, Ava. What does "That's so tumblr" actually mean? Internet Teen [online]. 1. 5. 2013 [cit. 2019-02-06]. Dostupné z: <https://hardcandybear123.wixsite.com/internetteenblog/single-post/2013/05/01/OWN-YOUR-BRAND-DONT-LET-YOUR-BRAND-OWN-YOU>

⁴⁵ TIER666. Aesthetic. In: Urban Dictionary [online]. 2. 5. 2018 [cit. 2019-02-06]. Dostupné z: <http://aesthetic.urbanup.com/12402874#.XygRpNtqZ3c>

⁴⁶ V preklade: Slovo často používané nástročnými, ktorí by chceli aby sa narodili v 90. či 80. rokoch ale nemajú žiadny umelecký talent a preto sa toto snažia nahradiť posielaním estetických obrazov na svoje tumblr blogy. Títo ľudia najviac počúvajú Lil Peepa a iných Soundcloudových raperov. Zvyčajne slovo sa používa pre opis obrazov farebných, grungových, VHS či “trippy”, ktoré môžeme nájsť na tumblr, instagrame alebo v móde.

Oficiálne poznávacie heslo či kód na verejnosti spojencov Tumblru je ale fráza:

“I like your shoelaces”

na čo druhý musí odpovedať:

“Thanks, I stole them from the president”.⁴⁷

Pre ilustráciu nasledujúca krivka zobrazuje vzrast popularity slova “aesthetic” na internete od roku 2004 až do 2019, všimnime si však aj pokles:

Obr. 10: „Lorenzova krivka“ vyhledávání slova „aesthetic“

3.3 Tumblr estetika ako vtip

V jednom youtube videu s názvom Tumblr Aesthetic⁴⁸ od užívateľa *AtLeastITried* sa parodizuje odpoveď na otázku “ako byť estetickým”, teda “ako byť tumblr” alebo “ako byť cool”. Toto video uvádza úryvky z videa od jednej inej užívateľky, ktorá ironizujúcim spôsobom dáva rady a typy pre dosiahnutie Tumblr estetiky. Ako jednu z prvých potrebných vecí uvádza obyčajnú plátenú tašku, s potlačou mien rôznych svetových miest. Za druhý najpotrebnejší kúsok považuje oblečenie od americkej značky American Apparel, ktorá sa vyznačuje s etickým prístupom k pracovníkom a

⁴⁷ WHOVIAN-CLASSICROCK-FANDOM. I like your shoelaces [online]. In: Urban Dictionary, 16. 11. 2012 [cit. 2019-02-06]. Dostupné z:

<https://www.urbandictionary.com/define.php?term=I%20like%20your%20shoelaces>

⁴⁸ ATLEASTITRIED. Tumblr Aesthetic. In: YouTube [online]. 15. 1. 2017 [cit. 2019-02-06]. Dostupné z: https://youtu.be/S1O_3Ryigrc

vyrába jednoduché základné oblečenie. Ako ďalšia potreba je štvorčekovaná potlač, buď na oblečení alebo na doplnkoch. Video po niekoľkých minútach sa prestrihne na časť z druhého videa, kde sa ako prvá najdôležitejšia vec spomína “likeovanie”⁴⁹ Tumblr kapiel. Tieto kapely sú pomerne známe či kultové na Tumblru, no nevznikli na jej platformách. Takáto skupina je napríklad *Arctic Monkeys* či *Nirvana*, ku ktorej dodáva, že okrem ich hudby je potreba nosiť aj ich “merch”⁵⁰, teda tričká s logom či obrazom kapely. Najdôležitejším doplnkom je však šiltovka, ktorá sa odporúča nosiť stále.

The “tumblr white girl” starter pack:

Obr. 11: „Štartovací balíček pre obyčajné Tumblr dievča“

⁴⁹ like, z ang. zo žargónu sociálnych sietí znamená “páči sa mi”

⁵⁰ merch, z ang. skratka pre *merchandise*, znamená marketingový/PR tovar na reklamovanie určitej kapely, značky atď.

3.4 Najpopulárnejšie výrazové estetiky a ich popisy

3.4.1 Arthoe

Je názov pre mladých ľudí tmavej pleti, ktorí sa zaujímajú o umenie. Výraz pochádza od Tumblr užívateľky *@sensitiveblackperson*. Podľa Urban Dictionary, arthoe sa stalo subkultúrnou zložkou Tumblru, ktorá je najviac zaujatá ešte v Kanken bat'ohoch, ponožkách s obrazom Mona Lisy a vo vedení žurnálu.

Obr. 12: Ilustrácia pre slovo „arthoe“ v časopise Dazed

3.4.2 Baddie

Baddie je termín pre dievča ktoré je veľmi atraktívne, má veľa sebavedomia oblieka sa podľa posledných trendov inšpirovaných hip hop žánrom a majú bezchybnú vizáž.

Obr. 13: tzv. „baddie“

3.4.3 Gothic

Gotické hnutie vychádza z punku z 80. rokov, vyznačuje sa obľubou pre temnotu a to v jednotnej hudbe ale aj oblečení, ktoré je často androgynné, inšpirované viktoriánskou dobou, korzetmi, dlhými šatami atď. Tumblr gotika je ale aktualizáciou pôvodného žánru, jej odľahčením, keď sa čierna ešte nosí ale kombinuje sa módnymi trendami líčenia, účesov a pod. Hudba je tiež ľahšia a menej náročná ako pri pôvodnom goth žánru.

Jednou zvláštnou odnožou je Health Goth, teda zdravý goth, ktorý je skôr životný štýl a kombinuje fitness a šport s gotickou módou. Odľahčená podoba gotického štýlu sa nazýva Pastel Goth, ktorý spočíva vo veľmi podobných tvarov a foriem oblečenia ale uprednostňuje svetlé farby.

3.4.4 Grunge + Soft Grunge

Grunge ako hudobný žáner vychádza z alternatívneho rocku a je charakteristický pre 80. a 90. roky. Ako módný štýl, grungová estetika pozostáva z plátených kanád Converse, topánok od značky Doc Martens vytáhaných svetrov, obnosených riflí a flanelových košiel. Soft Grunge je trochu zjemnenou verziou, keď sa pridáva aj farba, napr. pastelová fialová/ružová do vlasov. Soft Grunge má ale pejoratívny význam oproti grunge, pretože sa s týmto termínom charakterizujú nástročné dievčatá, ktoré síce nosia tričká kapiel ale nemajú k nim žiadny vzťah a obliekajú sa podľa toho štýlu z dôvodu, aby zaujali.

3.4.5 Hypebeast

Kým pôvodný grunge bol zástancom DIY (urob si sám) kultúrou, odfláknutosťou a neriešením módy, za hypebeast by sme mohli považovať generáciu mileniálov, ktorí veria v tom, že oblečenie robí človeka. Hypebeast je najmä o oblečení a aktuálnej móde a o originálnych luxusných "streetstyleových" značkách. Hypebeast je z časti aj životný štýl, ktorý je o vytvorení zbierky z najpopulárnejších módných kúskov. Hypebeast sa vyskytoval aj na Tumblru, časom sa však takmer úplne premiestnil na Instagram.

Obr. 14: Bladee je často označovaný za „hypebeast“ za nosenie luxusných značiek. (foto: Hannah Diamond, 2018)

3.4.6 Indie

Indie je podžáner alternatívneho, odľahčeného rocku.. Fanúšikov indie hudby zvyčajne poznáme podľa DocMartens topánok, RayBan dioptrických okuliarov, košiel s kvetinovaným vzorom, klobúkov a vintage bicyklov a pod. Tento žáner a módný štýl viedli k zavedeniu pojmu “hipster”, ktorý sa časom tiež stal pejoratívnym a preto aj tento štýl viacmenej ustúpil do pozadia.

3.4.7 Vintage

Estetika vintage úzko nadväzuje na hudbu indie a estetiku hipsterov teda je zástancom pre módu a predmety z minulosti, ktoré nostalgickým spôsobom romantizuje a aktualizuje. Vintage sa predovšetkým ale spája s módou a láskou pre gramofónové dosky, kazety, rozhodne nie s používaním starých elektrických spotrebičov ako telefóny či počítače, ktoré sú vždy nosúčasné a značkové.

3.4.8 Pale

Estetika založená najmä v oblúbe svetlých, vyfádnutých, hlmistých obrazov kombinácii s bledoružovou a romantickými existencialistickými citátmi.

3.4.9 Minimalizmus

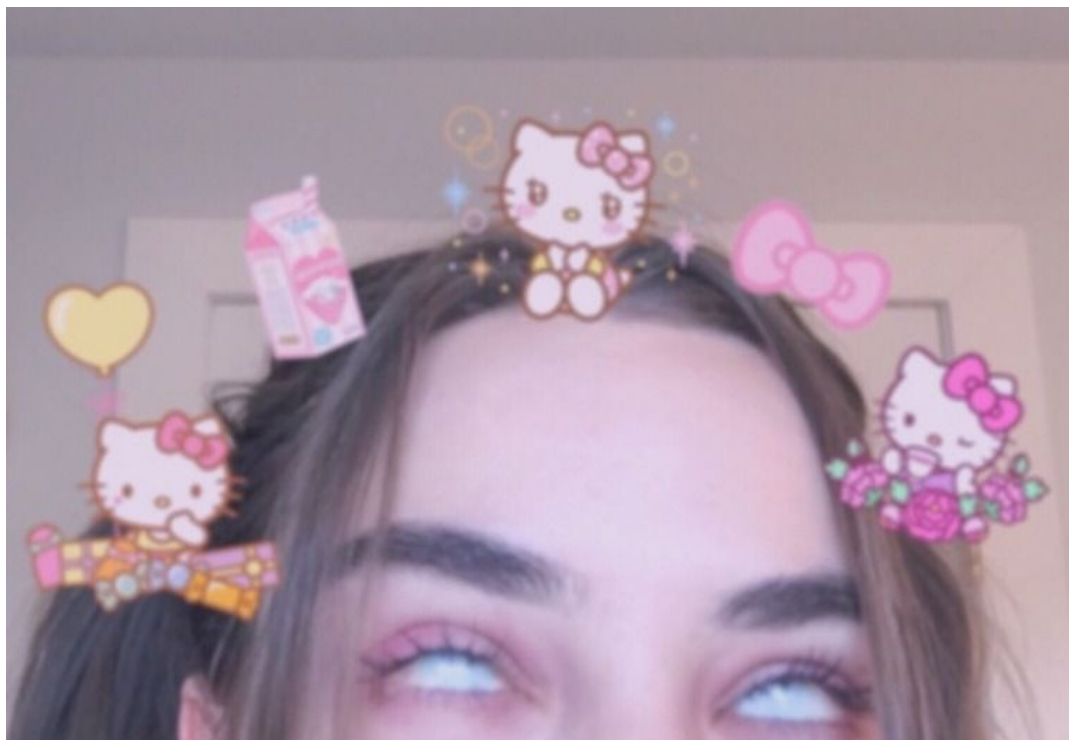
Trend minimalizovania predstavuje určitú očistu od všetkých predošlých trendov, ktoré boli o súhre viacerých prvkov a o naplnení čo najväčšieho obrazu. Minimalizmus na Tumblru je akými neproduktívnym smerom, ktorého blogy sa vyznačujú tým, že sú zvyčajne koncipované do bielo-čiernej farby, jednoduchých výtvarných diel, inštalácií, jednoduchých tvarov v móde a doplnkov. Kým minimalizmu na Tumblru je najmä o formálnej stránke, pre porovnanie minimalistického obsahu na youtube sa trvá skôr o životnom štýle než na výzoru. Minimalizmus ako životný štýl alebo súčasná internetová estetika sa však v žiadnom prípade nespája s hudobným žánrom rovnakého názvu.

3.4.10 Nerdy / Geek

Termíny značujúce ľudí, ktorí sa zaujímajú o informatiku, počítačové/konzolové hry, literatúru, školu a lásku pre organizovanosť a pedantnosť. Pod Nerdy / geek nálepkami by sme našli obsah, ktorý zobrazuje fotografie dokonale napísaných poznámok z univerzity, screenshoty hier, fanart kultových postavičiek, ako napr. Harry Potter, Doctor Who či Sherlock Holmes.

3.4.11 Pastel

Pastelová estetika spočíva v infantilosti, obľube ružovej a roztomilosti občas s morbidným podtónom. Klasickým námetom pre pastelovú estetiku je napríklad pozadie s ružovými oblakmi, rôznych ružových detajlov, ako sú ruže alebo nejaký každodenný objekt prefarbený na ružovú. Tento smer je čisto vizuálny, s ktorým sa charakteristický hudobný žáner nespája, no napríklad pastelová estetika je veľmi obľúbená u zástancov K-popu, teda Kórejského popu.

Obr. 15: tzv. „pastelová estetika“

3.4.12 Vaporwave

Vzrušujúcim momentom vo svete internetového umenia bolo vaporwave hnutie, ktoré už je vo fáze vymierania a vyčerpanosti. Mohli by sme ho značiť za priamy produkt postprodukcie, v ktorom sa značne využívali estetické prvky rodinných seriálov a ich zpomalenej, lo-fi zvučky z obdobia 80.rokov a internetového boomu 90. rokov. Autori vaporwavu, ako hudby, vystupovali pod pseudomenami odkazujúc na svet okolo virtuality, počítačov, ako napríklad Macintosh Plus. Vaporwave estetika je ale nesmierne populárne, ku ktorej sa pripisuje mnoho predmetov, ako napríklad balené vody značky Fiji a Evian, technika značky Apple, botasky Adidas Originals, holografické doplnky, oblečenie inšpirované 80. rokov s logami už dávno zabudnutých korporácií. Vaporwave je trochu ironizáciou a stelesnením subtílnej trápnosti moderného sveta.

3.4.13 Seapunk/cyberpunk

Seapunk je odnožov Vaporwave ktorý sa inšpiruje morským prostredím, morskými vílami, atmosférou Pobrežnej hliadky Baywatch, podmorským svetom Atlantis, delfínmi, farebnými kombináciami, zelenými vlasmi, bitmapami a pixelových obrazov.

3.4.14 Soft Macabre

V preklade “jemná desnost”. Toto estetické odvetvie je najmä o čierno-bielej obraznosti, ktorá zobrazuje výjavy spojené so smrťou a nadprirodzenosťou. Zrnité fotografie, subjektom fotografií sú väčšinou hroby.

3.4.15 Kidcore/toywave/babycore/agere/CGLRE

Kidcore estetické blogy sa väčšinou skladajú z obrázkov plyšových zvierat, postavičiek, plastových hračiek. Túto zdanlivo nevinnú obraznosť využívajú napr. obe domáceho násilia, ktoré často trpia PTSD a prejavuje sa u nich forma vekovej fluidity – tj. sa chovajú mladšie než ich reálny vek. Táto situácia sa na stránkach Tumbľru popisuje ako agera.

3.4.16 Animal gore/vulture culture

Vulture culture je hľadanie mŕtvych zvierat za účelom taxidermie, pričom animal gore estetika predstavuje fotografie či ilustrácie zvierat pri čine škrtania korysti atď, pri bitkách.

3.4.17 Glitch art

Kým vaporwave je estetika, ktorá prevláda najmä v hudbe ako samostatný žáner a vo vizuále a seapunk fungoval ako módný trend, glitch art je najbližšie k výtvarnému umeniu vôbec. Glitch art je metóda tvorby obrazu pomocou počítačových a analógových chýb, ktoré vznikajú buď manuálnym zasiahnutím do procesu alebo narušením počítačového algoritmu.

3.4.18 Witch

Estetika tumbľr čarodejníc sa časom stala značkou, pod ktorou sa komerčne predávajú rôzne predmety spojené so špiritualitou, rituálmi, ezoterizmom a minerálmi, novopohanským náboženstvom Wicca. Moderné bosoráctvo však funguje takmer rovnako ako všetky vyššie spomenuté “estetiky” alebo životné štýly, s rozdielom, že bosoráctvo je asi jediným populárnym Tumbľr smerom ktorý sa zaoberá aj s duševným rozpoložením, no propaguje sa vo veľmi módnom, “trendy” šate. Stereotypne prvky pre novodobú čarodejnicu sú napríklad vykontúrovaná tvár, definované obočie, čierny rúž, piercing, obľuba sviečok, veštenie a astrológia.

3.4.19 Drainer

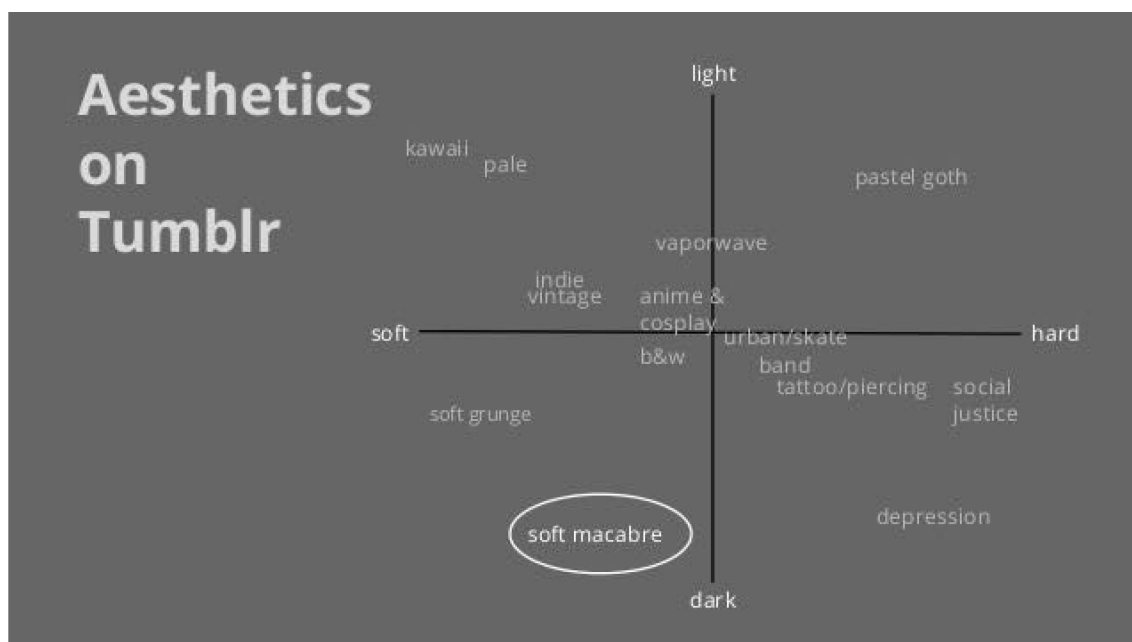
Drainer je člen subkultúry založenej na umeleckých / hudobných kolektívoch Drain Gang a Sad Boys. „*Drain*“ má jedinečné, snové a éterické vizuály a zvuk voľne inšpirovaný začiatkom roku 2000, kultúru EDM a trance. Drainer životný štýl podporuje duchovný a existenčný životný štýl a pre mnohých je osviežujúcim kontrastom k pasci hlavného prúdu. V priebehu rokov rýchlo rástla v popularite a výrazne inšpirovala súčasný stav podzemného hnutia na SoundCloud ale aj výtvarné umenie.

Obr. 16: Typický „drainer“ obrázok.

Názov estetiky	Prejav	Inšpirácie a vplyvy	Ďalšie kľúčové slová
Arthoe	Perokresby, džíny, farebné svetle, šiltovka, Kanken baťoh	Aktuálne vzhľadom na to, že "arthoe" hnutie je komunitne posilňujúce.	#melanin #black princess #blackout #black girl magic
Baddie	Psíkový filter zo Snapchatu, obťahnuté tričko, dlhé vlasy, výrazný makeup	trend popularizovaný celebritami ako napr. Kylie Jenner či Kim Kardashian	#selfie #trap #glow #
Gothic	Tmavé oblečenie a makeup	Tatérka Kat von D	#dark #alternative
Grunge + soft grunge	Secondhandové oblečenie, cigarety, tetovanie	Nirvana, Pearl Jam, Soundgarden	#edgy
Hypebeast	Yeezy, Off-White, Balenciaga	Kanye West, ASAP Rocky	#streetwear #yung lean #streetstyle #sadboys
Indie	Piercing, okuliare	Billie Eilish,	#alternative #hipster
Vintage	Okuliare, Levi's Jeans	The Beatles, Edie Sedgwick	#boho #gypsy
Pale	Bledo fialová, ružová, modrá	Jemnejšia verzia internetovej Baddie	#collarbone #pastel #alternative
Minimalizmus	fotky kávy, neustlanej postele	Motivačné citáty	#soft aesthetic
Nerdy/geek	Fotky dievčat v okuliaroch s odhalenými pleciami	Cosplay, pc hry	#gamer girl #geeky
Pastel	Ružová, dúhové farby, sukne	Japonská kawaii kultúra	#fairy key #cute #kawaii #unicorn
Vaporwave	Voda Evian, iMac	Pc hry, nintendo, anime, antické Grécko, Mackintosh Plus	#vhs #80s aesthetics #retrowave
Seapunk	Holografické bundy, fialové či tyrkysové vlasy	Morské víly, glitre,	#spongebob #purple #glow #pool
Glitch art	Gify zaseknutého obrazu	Chyby v algoritme	#cinema4d #vhs #sad
Witch	Piercing, kryštál	Paganizmus, veštiace karty	#wicca #positivity

Tabuľka 1: Tabuľková charakteristika štýlov na Tumblru

Obr. 17: obrázok zobrazuje rozdelenie niektorých ďalších štýlov a trendov medzi svetlým – tmavým a jemný-tvrdým smerom. Kým v strede ako najneutrálnejšie estetiky sú *cosplayové*, *anime*, *ČB*, *skaterské*, estetika s najpozitívnejšou charakteristikou je *kawaii* s *pastel goth* ako jej tmavou alternatívou. Najtmavšiou estetikou je *depresia*⁵¹ a jej odlahčená verzia je *soft macabre*.

3.5 Teen-girl estetika

Ako sme si v predošlej kapitole načrtli rôzne typy módných estetik/trendov s presahom do iných žánrov umenia, do hudby či do obrazu, teraz sa budeme venovať Tumblr estetike ktorá nie je až tak ani o vzhľade ale skôr o tom, čo je pod jej povrchom, v hĺbke všetkého. Zaoberať sa budeme predovšetkým týma, ktoré majú vplyv na výtvarnú kultúru a preto vynecháme určité obsahy ako napr. fanarty. Veľký (výtvarný) záujem na Tumblru sa preukazuje napr. ohľadom post-internetu, ktorý nevychádza až tak z jeho pôvodnej definície či historického kontextu a literatúry o ňom. Post-internet na Tumblru je kategóriou sama o sebe a tvorcovia či zberatelia jej obsahu sú zvyčajne buď laickí nadšenci pre umenie alebo skôr blogeri, ktorí zbierajú obrazy bez nejakého hlbšieho záujmu. Veľkým konzumentom

⁵¹ Nemýľme to však s duševnou chorobou. Depresia v kontextu tumblru skôr predstavuje obraznosť smutných obrazov.

„Tumblrovského post-internetu“ sú napr. nástroční ľudia, ktorí si post-internet natoľko osvojili, až vznikol ich vlastný vizuálny štýl s určitými charakteristikami. Pod tento nový štýl spadá aj tzv. Teen-girl estetika, ktorej netrvalo dlho, kým sa s ňou oboznámil celý svet. V roku 2013 stránka Hyperallergic publikovala 12 esejí na tému umenia na Tumblru. Tieto eseje vznikli ku príležitosti jednodňovej akcii – umeleckého sympózia, ktorá sa uskutočnila v New Yorku. Tento projekt, ktorej súčasťou boli rôzne diskusie a výstavy, skúmala rýchlo sa vyvíjajúcu oblasť umeleckej komunity na Tumblru a to, ako ovplyvňuje dnešnú tvorbu umenia. Jedna z týchto esejí sa venovala tzv. „teen-girl“ estetike, ktorej ideológiu kedysi prežívala aj autorka tejto teoretickej práce na svojich stránkach.

3.5.1 Pôvod a typológia “teen-girl” estetiky

Estetika tínejdžerky je často chápaná veľmi prvoplánovo, základná predstava spočíva v tom, že moderná dievčenská Tumblr estetika vychádza z nostalgie, melanchólie a beznádejnej lásky voči spevákom alebo juho-kórejským hercom. Do určitej miery aj toto môže byť pravdou, avšak podstata dievčaťa na Tumblru je natoľko hlboká, že už niekoľkokrát sa jej podarilo narušiť vody hlavného prúdu.

3.5.1.1 *Sad-Girl*

I keď "Tumblr estetika" sa chápe najmä ako výrazový spôsob internetovej komunikácie pocitov a podnetov, jej pôvod je zakorenený v charakteru mladistvých ktorý bol ovplyňovaný okolím. Vznikol zo zúfalosti z depresie, PTSD, šikany, nevydarenej lásky, nepochopenia staršej generácie, zklamania moderného sveta a budúcnosti. Dvadsaťjednoročná Elisa Lam v roku 2013 sa dostala do národných správ, keď jej telo bolo odkryté vo vodnej nádrži na streche známeho hotelu Cecil v Los Angeles. Do USA prišla ako študentka z Kanady, na návštevu počas jarých prázdnin. Jej smrť sa stala internetovou záhadou, plná otázok, ktoré sa ešte musia dočkať odpovedí.⁵² Najlepším priateľom Elisy Lam bol jej blog, kde dokumentovala svoje pocity v reálnom čase v súvislosti so svojou smrťou od prvého momentu do posledného okamihu. Prostredníctvom týchto príspevkov získame krátky pohľad do myšlienok inteligentných a dospievajúcich dievčat, ktoré často prežívali prebytky emócií. Prípád Elisy svedčí o akýmsi prekrývaním online a reálneho života, ktorý sa

⁵² Smrť Elisy Lamové. In: Wikipedia: the free encyclopedia [online]. [cit. 2019-02-26]. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/Smrť_Elisy_Lamové%C3%A9

stal populárnou formou dnešného blogovania, či fungovania na sociálnych sietiach, kde sa dianie v reálnom živote hlási v reálnom čase. James Bridle, spisovateľ, kritik, teoretik a umelec, ktorý vymyslel slovné spojenie "nová estetika - new aesthetics", Elisy Lam spomína ako metaforu na umenie novej estetiky, ktorá sa točí okolo straty fyzického objektu umenia.⁵³ V prípade teenage estetiky Tumblru, umenie ako objekt sa vzťahuje na telo dievčaťa ako na offline objekt kde fetiš nie je obsiahnutý v statickom obraze ale o jej príbehu, ktorý nastal po tom, čo jej fyzická podoba už neexistovala. Obrazy a témy Tumblru dýchajú a existujú v čase a priestore podobne ako živé telo.

Obr. 18: Záznam Elisy Lam vo výťahu.

⁵³ DURBIN, Kate a Alicia ELER. The Teen-Girl Tumblr Aesthetic*: 1. 3. 2013. Hyperallergic [online]. [cit. 2019-02-06]. Dostupné z: <https://hyperallergic.com/66038/the-teen-girl-tumblr-aesthetic/>

Tumblr bežne zakazuje blogy, ktoré propagujú sebapoškodzovanie, samovraždu, poruchy príjmu potravy, ale napriek tomu sa tieto blogy vyskytujú aj naďalej. Výnimkou sú webové stránky, ktoré poskytujú podporu a pomoc trpiacim, ale často je ťažké povedať, na ktorú stranu pravidiel sa blogy vzťahujú. Podľa rozhovorov s viacerými užívateľkami pre austrálske periodikum ABC News, záverom je to, že blogy, ktorých pôvodným účelom je pomôcť, spôsobujú skôr škodu na zdraví, keďže čitateľky týchto blogov sa často snažili čo najviac stotožniť s obsahom blogov so samopoškodzujúcim grafickým obsahom, pre ktorý spravili všetko, napr. si rezali ruku, len aby mali fotku na svoju stránku.⁵⁴ V knihe *Aesthetics of Self-Harm*, teoretička Zoe Alderton opisuje tzv. Sad Girl, teda „smutné dievča“, ako osobu, ktorá sa stáva tzv. „übermädchen“, pretože stelesňuje výtvarné umenie a hlboký emočný obsah vytvorený mladými ľuďmi online. Smutné dievča je podstatou nového typu feminizmu a filozofie, ktorá definuje prejav nálady online, odhalujúc *prečo* mladé ženy sú až tak smutné a *ako* môže byť smútok spôsobom pre uvoľnenie negatívnych vplyvov a uprednostňujú previnenie pred ničnerobením.⁵⁵

Obr. 19: Audrey Wollen: Autoportrét, 2015

⁵⁴ COOPER, Hayden. Social media becoming 'barometer' for self-harm as rates rise. ABC News [online]. 10. 9. 2013 [cit. 2019-03-08]. Dostupné z: <https://www.abc.net.au/news/2013-09-10/rising-rates-of-self-harm-social-media/4949460>

⁵⁵ ALDERTON, Zoe. The Aesthetics of Self-Harm: The Visual Rhetoric of Online Self-Harm Communities. ALDERTON, Zoe. Sad Girls: The internet and the performance of mood. Routledge, 2018, s. 95. ISBN 978-1-138-63831-0.

Audrey Wollen, ktorá napísala *teóriu o smutnom dievčati* polemizuje o tom, že, smútok dievčaťa a sebadeštrukcia by sa mali brať ako odpor, vďaka ktorým sa narúšajú systémy dominancie.⁵⁶ V kultúre, v ktorej žijeme, obraz plačúcej ženy je však akceptovaný, fetišizovaný a považovaný za krásny, pokiaľ osoba, ktorá plače, je atraktívna. Častokrát, obraz smutného dievčaťa na internete musí obsahovať viac než len slzy, dievča, ktoré sa prezentuje ako smutné, musí byť zároveň aj „cool“. Pri zadaní slova „*sad girl*“ do vyhľadávачa na Tumblru na nás vyskočí nekonečná rada fotografií chudých, bielych dievčat s cigaretami a popraskanými perami, ktoré na jednu stranu predstavujú „hnutie sad-girl“, na druhú stranu však diverzita je neprítomná, akoby sa tým diskvalifikovali plačúce dievčatá iných rás, dievčatá, ktoré plačú kvôli tomu, že nemajú peniaze na jedlo alebo ak nevyhovujú západným ideálom.

3.5.1.2 Čierna queer estetika

Tumblr je považované za miesto bezpečia, kreativity, sebavyjadrovania a útočiska pre queer, homosexuálne ženy a najmä pre ženy tmavej pokožky. Je utopickým miestom pre dievčatá všetkých pohlaví ktoré na dennej báze zažívajú utláčanie a preto sa musia presúvať medzi viacerými identitami a zostať v anonymite na internete kvôli bezpečnosti. Tieto ženy sa otvorene vyjadrujú k rasizmu, potláčaniu, apropriácii, politike ale aj láske voči sebe a akceptácii voči iným. Zdieľajú svoje portréty, na ktorých sa prezentujú ako queer a kde sa zároveň cítia mocné, krásne a sebaisté, ako spôsob, ktorým si získajú späť pohľad na zrkadlo, ktoré je odrazom reality. Ich blogy siahajú napr. od expresionistických malieb, cez Simpsonovcov, skrz denníkové zápisníky až po fotografie belochov, ktorí vystupujú ako objekty v hip-hopových videoklipech.

⁵⁶ BLUEMKE, CATHERINE ROSE. Audrey Wollen's Sad Girl Theory. OCAD University Florence Program [online]. 16. 11. 2014 [cit. 2019-05-17]. Dostupné z: <http://blog.ocad.ca/wordpress/florence/2014/11/audrey-wollens-sad-girl-theory/>

Obr. 20: Známa LGBT blogerka: EUO

3.5.1.3 *Idealizované dospievanie*

Akoby jedným z mnohých pilierov Tumblr estetiky je aj to ako napr. Americká popová kultúra idealizuje adolescentný zážitok, obnovuje ho prostredníctvom nostalgie, hypersexualizovaných ženských tiel a prchavých, sladkých pocitov typu vyhrotených emócií, sebaaktualizácie, straty panenstva, sladký pocit z prvej lásky. Takýmto príkladom bol aj videoklip "California Gurls" od americkej speváčky Katy Perry, ktorá bola stelesnením tohto ideálu. Videoklip bol režírovaný umelcom Will Cotton, ktorý je známy pre jeho hyperrealistické maľby žien a sladkostí. Spolupráca s Katy Perry mu dopomohla prestúpiť za hranice výtvarného umenia, vďaka čomu sa zvýšila aj samotná popularita umelca. Pre jeho ďalšie skúmanie sna dospievajúcich

dievčat namaloval napr. aj herečku Elle Fanning pre New York Magazine. V období tejto publikácie mladá herečka mala len 15 rokov, blondínka s modrými očami, predstavovala mladé a úzke spojenie s estetikou dospievajúceho dievčaťa, ktorej obraz vytvorili ľudia, ktorí obdobie dospievania už majú dávno za sebou. Tento pohľad, ktorý fetishizuje a vystavuje dospievanie ako perverzné potešenie by sa mohlo porovnávať napr. s prístupom Rineke Djekstra, ktorej fotografované portréty sú krásne vo svojej zraniteľnosti alebo umelkyne Tracey Emin, dospelé ženy, ktorá sa vyjadruje prostredníctvom spovedného textu site-specific inštalácie a surového hlasu dospievania. Tieto umelkyne vytvárajú omietku dospelosti dospievajúceho dievčaťa.

Napríklad Marie Calloway, Molly Soda, Elisa Lam, Emma Orlov z „The Do Not Enter Diaries“, PlasticPony, Arvida Byström a Onlinebabe predstavujú veľmi surové stelesnenie, ktoré je zároveň zraniteľné a hyper-realistické. Oblasť umenia Tumblru je relatívne nová a väčšina projektov, ktoré v tomto žánri umelecký svet presadzoval, sa doposiaľ najviac blížila k digitálnemu umeniu, GIF, glitch artu a net artu. Nová estetika myšlienkovito je však ďaleko od estetiky dospievajúceho dievčaťa.

Obr. 21: Will Cotton: Katy Perry, olej na plátne, 2010

3.5.1.4 Nahota

Nová estetika bola doteraz prezentovaná ako prevažne robotická, architektonická, futuristická sféra pozostávajúca z obrazov, hlavne satelitných fotografií a farebných dizajnových objektov, ktoré vyzerajú, akoby boli vyrobené počítačom (majú napr. jasno viditeľné pixely), spolu s novými trendmi, ktoré humanizujú roboty.

Ak sa vôbec telá objavujú v nových estetických umeleckých dielach, väčšina príkladov je záhadne oslobodená od priamych odkazov na živé telá a najmä na absenciu ženských orgánov. Zdá sa, akoby ženský akt zmizol z novej estetiky. Toto však nie je presné znázornenie obsahu na Tumblru, ktorý je všeobecne prezentovaný ako synonymum pre novú estetiku. Nahota na Tumblru siaha od dobre kurátovaného porna až po umelecké historické akty, ktoré sa zmenili na pohyblivé obrázky - GIF na jednom mieste s poznámkami a vtipmi, zdobené trblietkami a nálepkami. Teen-girl Tumblr estetika je dokonca viacej nafúknutá telami než porno videá - vlastné telá dievčat, a telá iných, od hollywoodskych celebrit cez pornoherečky až po Manetovu Olympiu.

Estetika dospievajúceho dievčaťa Tumblr je menej o individuálnom obraze, ktorý by mohol byť rozobraný a hodnotený za výnimočný v konkrétnom médiu, a viac o tom, ako ich pohľad na set zahŕňa vizuálne umenie, autoportréty a literatúra, ktoré je osobná a zraniteľná. Na ich stránkach prispievajú napr. fotografie mladej umelkyne *Francesca Woodman*, ktorej dielo umelecký svet nedocenil, až po jej smrti vo veku 22 rokov sa dostalo jej umenie do popredia. Jej práca sa objavuje na Tumblru neustále, odráža sa na blogoch teen dievčat. Po druhýkrát sa zrodila na internete aj poetka *Sylvia Plath*, ktorej poézia a jej záznamy z denníka sú reblogované, básne sú často vyňaté z kontextu, len jednotlivé strofy alebo verše. Podobne na stránkach sa narodila aj tvorba populárnej poetky *Rupi Kaur*⁵⁷, ktorej poézia je akoby písanou esenciou mladej ženskej duši. Básne Kaur dopĺňa aj jednoduchými ilustráciami, ktoré sa perfektne hodia do akéhokoľvek blogu. Jej tvorba dnes už je svetoznáma a preložená do viacerých jazykov.

⁵⁷ KAUR, Rupī. Mléko a med. Praha: Dobrovský, 2017. Knihy Omega. ISBN 978-80-7390-828-7.

Je potreba objasniť, že estetika dospievajúceho dievčaťa je estetikou práve kvôli jeho hnutiu. Väčšina čo ho praktizuje, sú „doslova“ dospievajúcimi dievčatami vo veku od dvanástich do devätnástich rokov. Uvedomujeme si, že sa to môže zdať ako rozpor s niektorými, keďže jadro estetiky sa zdá byť v centre zraniteľnosti a rozprávania vlastného rozprávania (na rozdiel od projekcie idylickej mládeže na „iných“). „Dospievanie“ je sociálny konštrukt, myšlienka, ktorá existuje v kultúrnom vedomí. Nikdy nebol väčšinou doslovným výrazom. Teen estetika je tiež myšlienka, snaha o vyjadrenie vzrušujúceho kultúrneho hnutia, ktoré sa nedávno objavilo na internete, kde je identita viac tekutá.

3.6 Kurátorské výstupy

Tumblr kurátorstvo je trochu pejoratívnym pomenovaním pre užívateľov s Tumblr blogmi, ktorí tvoria najmä moodboardy, to znamená, že ich stránky sú kompiláciou obrazov, ktoré nejak nadväzujú na seba tematicky alebo len “pocitovo” a majú (ale nemusia mať) výtvarnú hodnotu. Kým kurátorstvo v reálnom svete sa zvyčajne využíva za cieľom spolu-vytvorenia výstavy s umelcami, vo virtuálnom svete je to len hobby činnosť, ktorá je zavŕšená na internete a málokedy v tlačenej hmotnej verzii.

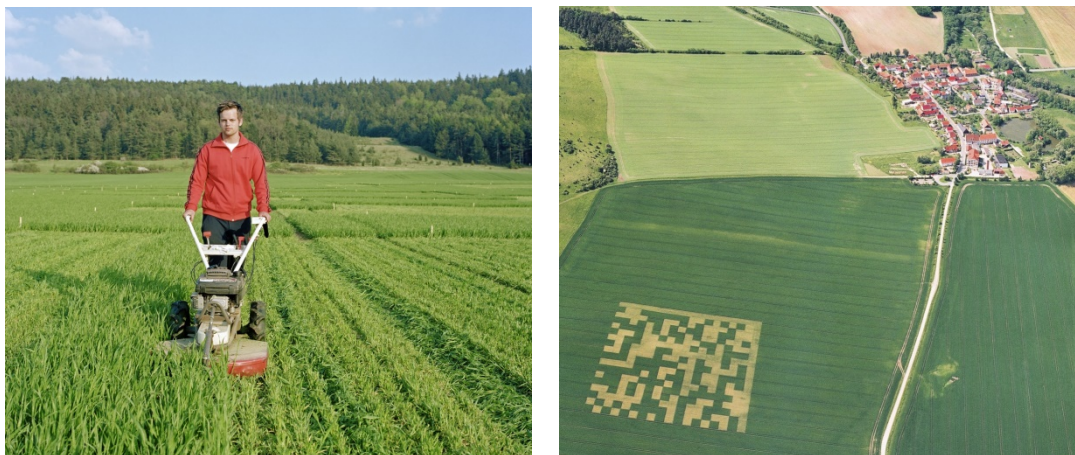
Kurátorské blogy môžu vznikať niekoľkými spôsobmi, či už pridávaním vlastného, originálneho obsahu, reblogovaním od iných alebo skrz vyhľadávanie z iných platforiem.

Reblogovanie z ostatných blogov je asi najčastejším príkladom pre vytvorenie výberového obsahu, ktorý nemusí byť výhradne výtvarného charakteru. Najaktívnejší užívatelia sa môžu písať niekoľko tisícama, desaťtisícama príspevkami na ich blogu. Takéto stránky sú vždy zahltené obrazmi a len málokedy sa človek vráti k nejakému obrazu dvakrát. Ku blogom je vždy možné pridať koncovku “/archive” k URL adrese blogu, ktorá je šikovná pomôcka pre prezeranie celého archívu stránky. Vyhľadáva sa podľa typu príspevku, mesiaca a roku. Archív má predovšetkým za cieľ demonštrovať súhrn príspevkov, zaznačovať na ňom príspevky, ktoré sa môžu ďalej preposlať.

Pravidelné pridávanie na Tumblr znamená častejšiu návštevu, preto sa používa funkcia, ktorá slúži na načasovanie príspevkov (napr. 5x za deň alebo 10x). Či nejaká stránka využíva tento časovač, sa nevie, ale ak sa niekto prizná k jej využívaniu, tak sa zvyčajne jedná o dedikovaného človeka s rozsiahlym archívom. Originálny obsah na Tumblr už je teraz raritou kvôli migrácii na Instagram, kde je získanie obecnstva omnoho jednoduchším procesom.

Keďže rozhranie domovskej stránky pozostáva len z jedného stĺpcu, nájsť tie správne obrazy pre svoj kurátorovaný blog trvá dlho. Vzniklo ale niekoľko rozšírení, ktoré slúžia pre zlepšenie a zrýchlenie blogovacieho zážitku. Jedno rozšírenie dokáže zobrazit' príspevky z domovskej stránky v mriežke rovnako ako archív. Táto možnosť je veľmi oceňovaná z dôvodu, že dokáže zobrazit' namiesto 3 obrazov za sebou 30 v mriežke. S takto modifikovanou stránkou sa pracuje rýchlo, pretože sa jednoduchšie selektujú obrazy a potom načasujú.

Existuje argument, že každý je kurátorom online prostredníctvom blogov a reblogov, ale čo profesionálni kurátori, ktorí sú zodpovední za vytváranie veľkých fyzických výstav - ako využívajú sociálne platformy? Schopnosť verejne preskúmať nové teórie, archivovať výskum a zúčastňovať sa na tvorivých komunitách signalizovala novú éru otvorenosti a transparentnosti v kurátorskej praxi. Jedným z príkladov je výskumný blog, ktorý sprevádzal výstavu Talk to Me, **Paola Antonelli** v roku 2011 v Múzeu moderného umenia v New Yorku. Táto výstava, neuveriteľne odvážna a dôsledná vo svojom prístupe, zaznamenávala projekty výskumu, čítania a inšpiratívne nápady na výstavný dizajn. Antonelli a jej tím sa zamerali na to, aby vrhli čestné svetlo na kurátorský proces. Koncepcia Talk to Me, skúmala komunikáciu medzi ľuďmi a objektmi, bola veľmi vhodná pre prebiehajúci, kolaboratívny časopis otvorený pre verejnosť.

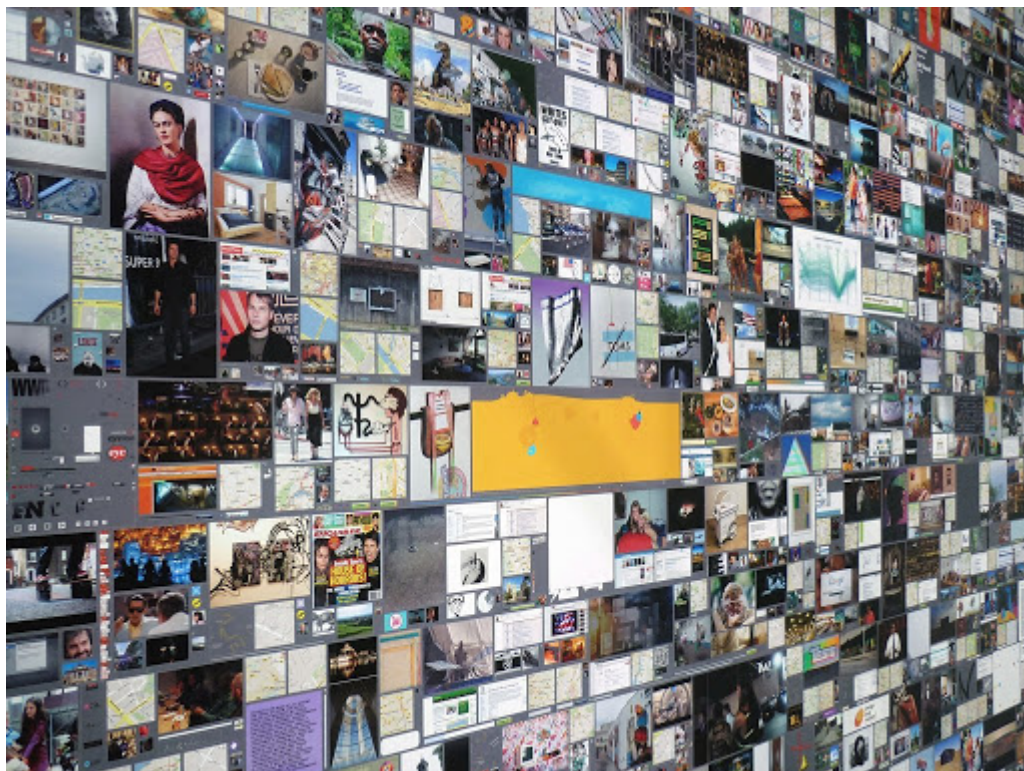

Obr. 22: Bernhard Hopfengärtner: Hello World!, inštalácia, 2006

V iných prípadoch kurátori použili sociálne siete ako laboratórium na testovanie nápadov. Napríklad kurátor **Nicholas O'Brien** skúmal fascináciu súčasných digitálnych umelcov prírodou a všimol si, že používajú techniky podobné technikám moderných maliarov krajiny. Akonáhle urobil spojenie, všade videl relevantné diela. Zhromaždil rôzne médiá, dal názov výskumu - Poznámky o novej prírode – *Notes on New Nature* - a nahral svoje zistenia na svoj blog noann.tumblr.com. Týmto vznikol hlas projektu.

Koncepcia kreatívneho spájania a archivácie kultúrneho materiálu online je kľúčovým predpokladom výstavy kurátora **Domenica Quarantu** vo výstave *Collect the WWWorld - The Artist as Archivist in the Internet Age*⁵⁸ (Umelec ako archivista vo veku internetu) ktorú kurátoroval v roku 2011. Výstava sa konala v *Spazio Contemporanea* v Taliansku, Dome pre elektrické umenie v Bazileji vo Švajčiarsku a 319 Scholes v New Yorku. Ako čas plynul, niektoré z príspevkov sa rýchlo rozšírili po celom webe, ale to neznamenal, že sa dostali aj do fyzickej výstavy.

⁵⁸ QUARANTA, Domenico. *Collect the WWWorld*. Brescia: LINK Editions, 2011. ISBN 978-1-4478-3949-1.

Obr. 23: Domenico Quaranta: Collect the WWWorld, 2011

3.7 Tumblr estetika a fotografia

Kým post-internetová tvorba pôvodne vychádza zo sféry profesionálnych umelcov, ktorý sa prispôbili k technickému vývoju, mileniálom sa podarilo rovnako osvojiť jeho princípy aj keď možno nechápu úplne jeho dôvod, vymysleli si vlastnú cestu k nemu a interpretujú ho intuitívne, tak ako ho práve cítia v aktuálnom roku. Títo mladí sa ale nie vždy chcú klasifikovať za internetových umelcov, názov im pripadá skôr pejoratívne a radšej preferujú chýbajúcu identitu, teda nevystupujú pod vlastným menom ale zvyčajne pod nejakou prezývkou. Na rozdiel od post-internetu pred 20 rokov, dnešní anonymní mladí sa už narodili do post-internetovej doby a preto z nej vychádzajú pri tvorbe alebo všeobecne v každodennom živote. Ako Bret Troemel a Artie Vierkant píše, *“Dnešní online umelci potrebujú obecnstvo aby mohli tvoriť umenie, oproti tradičným zásadám kde je potreba robiť umenie k tomu, aby bolo aj obecnstvo. Zverejňovanie umenia na internete bez sociálnych sietí je synonymom pre hádanku “Ak v lese spadne strom a nik nie je nablízku aby to počul, tak robil ten strom nejaký zvuk?” Pre mladých umelcov na internete odpoveďou na otázku je “nie” - keďže ich práca by bola ľahko prehliadnuteľná, pre nich byť*

účastníkom ako spoločenský aktér je bezdôvodná potreba pre kontextualizáciu toho čo robia ako umenie.”⁵⁹ Dostatočná sila a trpezlivosť pre pravidelnú aktualizáciu obsahu na sociálnych stránkach je tým, čo zaručuje obecnstvo a príliv nových odberateľov. Každodenné prispievanie však nestačí, pretože je vitálne aby umelec aj komunikoval s obecnstvom (fanúšikmi), poďakoval a následne chválil tvorbu iných podobných tvorcov. *“Spoločenský kontakt predsa len, je zdrojom životnej sily mladých internetových umelcov, ich rovesníkov a cieľovej skupiny kombinovane, ich sudcov a poroty. (...) Rovnako, hodnota umeleckej produkci sa nenachádza v dielach, ktoré konštruujú (rozhodne subjektívny názor) ale namiesto toho v sieti vzťahov a odkazov, ktoré sociálne podnecujú.”*⁶⁰

Arvida Byström (1992)

Fotografka švédskeho pôvodu, ktorá sa vo svojich vystupuje ako modelka a hlavná protagonička ideám o feminizme. Po čase sa z nej však stala komerčná fotografka.

Obr. 24: ArvidaByström: Adidas Originals kampaň, 2017

⁵⁹ TROEMEL, Brad a Artie VIERKANT. Club Kids: The Social Life of Artists on Facebook. DIS Magazine [online]. [cit. 2019-12-29]. Dostupné z: <http://dismagazine.com/discussion/29786/club-kids-the-social-life-of-artists-on-facebook/>

⁶⁰ TROEMEL, Brad a Artie VIERKANT. Club Kids: The Social Life of Artists on Facebook. DIS Magazine [online]. [cit. 2019-12-29]. Dostupné z: <http://dismagazine.com/discussion/29786/club-kids-the-social-life-of-artists-on-facebook/>

Hannah Diamond (1991)

Výrazná osobnosť hudobného zoskupenia PC Music, módna fotografka a hudobníčka už od roku 2013 je aktívna na Tumblru. Jej fotografická činnosť sa vyznačuje silnou airbrushovou retušou a photoshopom.

Obr. 25: Hannah Diamond: Reflections, 2019

Hobbes Ginsberg (1991)

Hobbes Ginsberg je jedna z prvých na Tumblru, ktorá sa verejne zdôverila internetu svojou trans identitou. Jej fotografie sú zvyčajne autoportréty a portréty jej priateľov, ktoré sa vyznačujú akoby estetikou 90. rokov. Hobbesove fotografie, ktoré boli kedysi nazývané „omšelé, formalizmy samouka“, sú úprimné, mýtické a kladú dôležité otázky ako: „Kto som? Prečo som tu? Miluješ ma?“

Obr. 26: Hobbes Ginsberg: Autoportrét, 2014

Izumi Miyazaki (1994)

Je japonská fotografka, ktorá si svoj Tumblr založila v roku 2012 a preslávila sa so svojimi surreálnymi autoportrétmi. Jej fotografie sú akoby zobrazením každodenného japonského života, ktorý však je zasiahnutý fantasy-svetom anime.

Obr. 27: Izumi Miyazaki: Autoportrét, 2012

Elizabeth Farrell (1995)

Ešte pred tým, než sa Greta Thunberg stala svetoznárou pre jej aktivizmus, o zvýšenie povedomia o globálnom otepľovaní sa uchádzala Elizabeth Farrell, tzv. *Glacier Girl*, ktorá využíva internet a sociálne médiá na šírenie environmentálne priaznivého posolstva svojej generácii prostredníctvom projektu „*Remember the Glaciers*“. Osobitne sa zameriava na problematickú a často nepochopenú tému zmeny podnebia, vytvára a zverejňuje obrázky, ktoré podnecujú myslenie, aby zvyšovali povedomie o tomto takmer neviditeľnom probléme a povzbudili svojich rovesníkov, aby proti nim podnikli kroky.

Obr. 28: Glacier Girl: Remember The Glaciers, 2015

Ren Hang (1987-2017)

Čínskeho pôvodu, Ren Hang bol fotografom a básnikom, ktorý získal priazeň i Aj Wej-Weja. Fotografickú činnosť začal v roku 2007 fotením aktov svojich kamarátov, za ktoré bol niekoľkokrát aj zatknutý čínskou vládou. *„Vo svojej práci neexistuje žiadna hierarchia medzi ženským a mužským modelom. Je to rozprávanie o týchto tendenciách sexuality a queerness v čínskej spoločnosti a o tom, ako sa s tým vyrovná jeho generácia. Je to vizuálna poézia bez obmedzenia.“*⁶¹ I keď Ren Hang osobne nepoužíval Tumblr, jeho obrazy na týchto stránkach sa objavovali neustále v prúde príspevkov.

Obr. 29: Ren Hang: Bez názvu, 2012

⁶¹ Controversial and renowned Chinese photographer Ren Hang dies aged 29. British Journal of Photography [online]. 24.2.2017 [cit. 2019-12-29]. Dostupné z: <https://www.bjp-online.com/2017/02/ren-hang-leading-chinese-photographer-has-died-aged-29/>

Jon Rafman (1981)

Je umelec, esejista a filmár kanadského pôvodu, ktorého najvýraznejší projekt s názvom *9 Eyes* (2008-) sa zaoberá so zbieraním obrazov z Google Street View.⁶² Jeho umenie sa zaoberá s virtuálnym prostredím internetu a objavuje jeho temné stránky. V roku 2020 však bol obvinený niekoľkými ženami, ktoré údajne obťažoval. Na základe tohto mu zrušili všetky naplánované výstavy.⁶³

Obr. 30: Jon Rafman: *9 Eyes*, 2013

⁶² RAFMAN, Jon. *9 - Eyes*. *9 - Eyes* [online]. [cit. 2020-08-04]. Dostupné z: <https://9-eyes.com/>

⁶³ STOILAS, Helen. Museums halt Jon Rafman shows after allegations are made online. *The Art Newspaper* [online]. 28. 7. 2020 [cit. 2020-08-04]. Dostupné z: <https://www.theartnewspaper.com/news/hirshhorn-museum-halts-jon-rafman-show-after-allegations-surface-online>

Eric Oglander (1987)

Craigslist Mirrors je najznámejší projekt výtvarníka Erica Oglandera, ktorý od roku 2013 do 2016 zbieral fotografie zrkadiel zo známej inzertnej stránky *Craigslist*. Z tejto kolekcie vyšla aj knižka s rovnakým názvom. „Zrkadlá stelesňujú Oglanderovu túžbu skúmať minimálne formy, anonymitu, roztrieštenú realitu, voyeurizmus, pojmy pravdy a získavanie davu.“⁶⁴

Obr. 31: Eric Oglander: Mirrors, 2016

Dom Sebastian (1989)

Designer a umelec, ktorý na Tumblru spopularizoval Evian vodu ako ten najestetickéjší nápoj a zároveň z nej vytvoril svoju vlastnú verziu s názvom „okay“. V rozhovore pre Square Mile⁶⁵, Sebastian uvádza, že Tumblr na začiatku používal pre testovanie nápadov a spojenie s publikom. Teraz je vyhľadávanou osobnosťou, ktorej produkty sa považujú za zberateľské.

⁶⁴ OGLANDER, Eric. *Mirrors*. Oakland, California: TBW Books, 2016. ISBN 978-1-942953-27-2.

⁶⁵ SERVENTI, George. Dom Sebastian: Interview with a pioneer. Square Mile [online]. 12. 11. 2019 [cit. 2019-12-29]. Dostupné z: <https://squaremile.com/style/dom-sebastian-interview/>

Obr. 32: Dom Sebastian: Okay, 2014

Molly Soda (1989)

Amalia Sato vystupuje pod umeleckým meno Molly Soda. Tumblr začala využívať ešte v ranom, násťročnom veku. Molly Soda pracuje s niekoľkými spôsobmi, digitálnou platformou, performance, zine či GIF. Zaujíma sa o koncept seba, cyberfeminizmu, masových médií a popovej kultúry. V roku 2017 spolupracovala s Arvidom Byström na knihe *Pics, or It didn't happen*, ktorá je o zakázaných fotkách na Instagrame.

Obr. 33: Molly Soda: MY DESKTOP DECOR *RELAXING*. video, 2019

3.8 Problém Tumblru a fotografie

Pred viac než desiatimi rokmi väčšina fotoblogov predstavovala prácu jedného fotografa napr. jednu fotografiu denne. Tieto fotoblogy boli udržiavané samotnými fotografmi a preto scéna bola veľmi malá a zamýšľať sa nad spôsobom vytvorenia fotografie bola druhotnou vecou, išlo skôr o zážitok z neho. V nasledujúcich rokoch, mnohé z myšlienok, ktoré poháňali tieto skoré fotoblogy, sa ocitli na vedľajšej koľaji, pričom nové formáty a platformy sa navzájom hektickým spôsobom nahrádzali. Mnohí fotografi prešli potom na sociálne siete. Mohli by sme tvrdiť, že internet sa javí byť ako fotografický. Fotografie ponúkajú bezprostrednosť, ktorá prežije aj tých za najnepriaznivejších okolností, ktoré sú poznačené nedostatkom pozornosti.

Tumblr zaujímavým spôsobom nie je ničím iným ako variantou veľmi skorých fotoblogov na steroidoch. Základný formát je rovnaký: prezentujte zvyčajne jednu fotografiu alebo iný krátky úryvok informácií, napríklad video, animovaný GIF alebo text. Zatiaľ čo v minulosti bolo potrebné navštíviť jeden fotoblog za druhým, Tumblr v súčasnosti ponúka nepretržitý prúd obrazov, všetko na jednom mieste. Okrem toho prezentovanie fotografií iných ľudí predstihlo ukazovanie vlastného umenia.

Nekonečné porušenie autorských práv je však tým, čo najviac asi straší autorov umeleckých diel. Obavy sú ako napr. nepovolená postprodukcia, osvojenie, použitie na komerčné účely bez povolenia. Jednoduchým riešením by bolo neumiestniť fotografie online, avšak v tom prípade by sa o diele nikto nedozvedel. V momente, keď sa obraz dostane na web, sa v ňom nachádzajú vlastnosti média. Povaha internetu totiž robí porušovanie autorských práv neuveriteľne jednoduchým.

Často nájdeme fotografie, kde zdroj nie je vôbec daný, alebo kde je daný spôsobom, že vyhľadanie fotografa vyžaduje značnú prácu, mnohí užívatelia Tumblru - často aj samotní fotografi - ne sú však o tomto informovaní.

Problém Tumblr pre umelcov má čo činiť s anonymitou jednotlivých umeleckých diel, pretože mnoho obrázkov je znovublogovaných a len zriedkakedy sa preklikajú ku zdroju. To sťažuje na Tumblru uspieť v umeleckom svete. Pokiaľ ide o

dospievajúce dievča a jej estetický blog, tak táto kritika anonymity je otázna. Dospievajúce dievčatá, aj keď nie sú o nič menej umelcami v ich vytváraní hlbokého a inovatívneho obsahu, sa zdajú byť ambivalentné, pokiaľ ide o dôležitosť pôvodného zdroja (ich telá sú zdrojom, sú filtrom) a majú malý záujem o získanie mena v akomkoľvek väčšom umeleckom svete.

Stručne povedané, Tumblr odstraňuje zložitejšie spôsoby, ktorými fotografie fungujú, a to tak, že ich všetky redukuje na jednotlivé subjekty. Aj keby niekto používal postupnosť obrázkov na Tumblru, ak by sledovateľ sledoval iba ten konkrétny blog (a kto to ešte robí?), sekvencia by sa rozpadla v riadiacom paneli. Pridajte k tomu selektívne reblogovanie a máte problémy.

Tumblr bol vytvorený ľuďmi, ktorých predstava o tom, aké fotografie môžu urobiť, je uviaznutá v nedávnej minulosti: fotografie ako izolované obrazy, ktoré stoja na vlastnú päsť. Ak sa spoliehate na to, že Tumblr bude nasledovať fotografovanie, je nepravdepodobné, že uvidíte veľa z toho, čo presahuje tento koncept. Toto je prípad média (Tumblr), ktorý diktuje správu (rovnako ako Twitter presne nezastáva komplexné myšlienky, a Facebook nehovorí presne o hĺbke, ktorú môžu mať sociálne interakcie).

Môže byť zaujímavé porovnať Tumblr s alternatívnymi webovými stránkami. Flickr bol dlho miestom na fotografovanie. Keď Yahoo ho odkúpil pred niekoľkými rokmi, miesto stratilo veľa z jeho pôvodného lesku tým, že nedokázal udržať krok s novým vývojom (rovnako ako jeho korporátna matka). Na Flickri je však stále veľká komunita fotografův, ktorí vysielajú prevažne vlastnú prácu. Flickr umožňuje zoskupovanie obrázkov do množín a ponúka oveľa lepšie spôsoby usporiadania obsahu než Tumblr. Ale celkové užívateľské rozhranie je dosť neohrabané, a vzhľadom k tomu, že stránka bola vytvorená pred sociálno-sieťovým šílenstvom, mnoho funkcií z Tumblr ponuky chýbajú.

Na druhom konci spektra leží Instagram, sociálno-mediálna platforma zameraná výlučne na fotografovanie. Momentálne je Instagram najaktuálnejšou platformou.

Fotografi si osvojili fotografovanie pomocou svojich telefónov iPhone a pridávajú filtre (produkujú digitálne fotografie, ktoré vyzerajú ako Polaroidy alebo výsledky zo starších, často „hračkárskych“ kamier) a zdieľajú ich so sledovateľmi - *followersmi*. Instagram je neoblomný v tom, že neumožňuje používateľom uverejňovať fotografie iných ľudí, čo je pre fotografov zdanlivo skvelá správa. Na druhej strane je Instagram vo vlastníctve spoločnosti Facebook, ktorá je slávna pre zmenu svojich zmluvných podmienok.

Iróniou je, že mnohí fotografi, ktorí sa obávajú o autorské práva na Tumblru, nemajú žiadny problém dávať svoje obrázky do aplikácie vo vlastníctve stránky, ktorá má veľmi neistú históriu rešpektovania práv používateľov.

Vzhľadom na rýchlu postupnosť webových stránok s fotografiou alebo prácu s ňou je nepravdepodobné, že príbeh tu skončí. Čokoľvek príde potom, Tumblr sa bude musieť zaoberať vyššie uvedenými otázkami. Mnohí fotografi budú zároveň musieť lepšie pochopiť, čo znamená umiestniť fotografie na web. Najlepšiou stránkou, ktorá by fotografom slúžila, by bola tá, ktorú založili fotografi vo vlastníctve fotografov (inými slovami, nepredávali nejakej megakorporácii) a používali (a platili za to) fotografi.

4 PÁD

V roku 2012 nebolo možné stráviť obyčajný deň na americkej strednej škole bez toho, aby sa nespomenul Tumblr. Táto webová stránka vytvorila platformu pre používateľov na zdieľanie všetkého od umeleckých tipov až po tipy na cvičenie a triky a naraz zhromaždila viac mnoho miliárd príspevkov. Na jeho vrcholu túto sieť využívali aj celebrity ako Taylor Swift, *Lady Gaga* alebo *Barack Obama*, ktorý ju aktívne využívali a aj kvôli nim návštevnosť na Tumblru bola väčšia ako na Wikipedii a Twitteru.⁶⁶ Bol to však jeho vrchol a to, čo sa kedysi oceňovalo, bolo nedávno predávané len za zlomok z jeho pôvodnej ceny - za čo môže ďakovať pornu.

V roku 2013 spoločnosť Yahoo si kúpil Tumblr za 1,1 miliardy USD s prísahou, že to “nepokazia”⁶⁷ za 6 rokov však stratil 99% svojej hodnoty, teda z 1,1 miliardy dolárov na 3 milióny USD. Dôvodom bola možná kombinácia viacerých faktorov, napríklad ako prehodnotenie v roku 2013, neschopnosť zarábať podľa plánu, zákaz pornografie a zmena internetu.⁶⁸ Podľa New York Times dokonca *my sme boli tí, ktorí zabili Tumblr*.⁶⁹

Bývalí užívatelia migrovali napr. na Twitter a Instagram, či Reddit, ale len ťažko sa zmierili s tým, že unikátne prostredie Tumblru sa nedá len tak ľahko reprodukovať, bola snaha aj o petíciu, ktorá je doteraz otvorená ale počet hlasov sa dvíha len veľmi pomaly⁷⁰. Vzniklo niekoľko nových alternatívnych stránok pre starý Tumblr, ktoré sú vymenované na dedikovanej stránke *tumbling-on.org* ako reakcia na zákaz porna

⁶⁶ COOK, James. The sad demise of Tumblr: How the \$1bn social network ended up selling for less than \$3m. The Telegraph [online]. 13. 8. 2019 [cit. 2019-9-04]. Dostupné z: <https://www.telegraph.co.uk/technology/2019/08/13/sad-demise-tumblr-1bn-social-network-ended-selling-less-3m/>

⁶⁷ ISIDORE, Chris. Yahoo buys Tumblr, promises to not 'screw it up'. CNN [online]. 20. 5. 2013 [cit. 2019-9-04]. Dostupné z: <https://money.cnn.com/2013/05/20/technology/yahoo-buys-tumblr/index.html>

⁶⁸ KASÍK, Pavel. Jak prodělat miliardu dolarů? Gigant se s ostudou zbavuje blogové platformy. IDNES.cz [online]. 14. 8. 2019 [cit. 2019-9-04]. Dostupné z: https://www.idnes.cz/technet/internet/tumblr-prodej-yahoo-verizon-miliarda.A190813_192248_sw_internet_pka

⁶⁹ SWISHER, Kara. Who Killed Tumblr? We All Did. The New York Times [online]. 14. 8. 2019 [cit. 2019-9-04]. Dostupné z: <https://www.nytimes.com/2019/08/14/opinion/tumblr-sold.html>

⁷⁰ Make Tumblr rescind their Adult Content Ban. Change.org [online]. [cit. 2020-8-04]. Dostupné z: <https://www.change.org/p/tumblr-com-allow-nsfw-content-on-tumblr>

v decembri 2018, napr. *newtumblr.com*, *pillowfort.social*, *dreamwidth.org*, *reddit.org*, *4chan.org*, *newgrounds.com* alebo úplne decentralizovaný *mastodon*⁷¹.

4.1 „NSFW BAN“⁷²

Vzhľadom k tomu, že Tumblr bol otvorený voči všetkým kreatívnym spôsobom vyjadrovania a bol za sexuálnu pozitivitu, mal na svojich stránkach verejne dostupný explicitný obsah - porno a akty. Tieto príspevky z časti pochádzali od reálnych užívateľov, ďalšia časť blogov s týmto obsahom boli roboty a tretí zdroj bol vytvorený pracovníkmi porno priemyslu, ktorý stránku využívali pre reklamu alebo obchod⁷³. Explicitný obsah hral najvýznamnejšiu rolu v LGBTQ komunitách ktorým tieto zdroje napomáhali k sebavyjadreniu a akceptácii, zároveň Tumblr poskytoval priestor pre otvorený dialóg o sexualite, ktorá bola veľmi cenená.⁷⁴

Obsah bol popularizovaný najmä sex pracovníkmi, ľuďmi zaujatých v BDSM alebo iných fetiši a umelcov, ktorí sa po 17. decembri 2018 museli stiahnuť zo stránok alebo obmedziť príspevky. Toto rozhodnutie došlo po tom, čo sa v mobilnej aplikácii Tumblr objavila detská pornografia ktorá nebola zachytená ochrannými filtermi⁷⁵. Univerzálny zákaz nahoty prispel ku stagnovaniu stránky a hromadnému mazaniu blogov, ktoré boli predovšetkým pornografické. Od decembra 2018 Tumblr stratil až 49% svojej návštevnosti.⁷⁶ V januári 2019 mesačná návštevnosť bola 437 miliónová

⁷¹ Mastodon je bezplatný, nezávislý softvér na ktorom je možné si založiť svoj vlastný server. <https://joinmastodon.org/>

⁷² NSFW = Not Safe For Work, v preklade znamená obsah, ktorý nie je vhodný do práce. NSFW Ban v tejto práci značí *zákaz porna na Tumblru*.

⁷³ Tieto obchody ešte existujú so širokým sortimentom (nosené ponožky, spodné prádlo, menštruačná krv, exkrementy atď).

⁷⁴ Po nastúpení zákazu mnoho blogov stratilo motiváciu naďalej fungovať a preto ukončili svoju činnosť. Medzi mnohé patrilo napr. blog *critiquemydickpic.tumblr.com* alebo *thingsmydickdoes.tumblr.com*, ktorých humorný obsah mal zároveň silný morálny podtón.

⁷⁵ WHITNEY, Lance. The reason Tumblr vanished from the App Store: Child pornography that slipped through the filters. CNET [online]. 20. 11. 2018 [cit. 2019-12-04]. Dostupné z: <https://download.cnet.com/news/the-reason-tumblr-vanished-from-the-app-store-child-pornography-that-slipped-through-the-filters/>

⁷⁶ TIFFANY, Kaitlyn. Tumblr's First Year Without Porn: The engine of internet culture is chugging along, changed. . The Atlantic [online]. 3. 12. 2019 [cit. 2019-12-04]. Dostupné z: <https://www.theatlantic.com/technology/archive/2019/12/tumblr-year-review-2019-nsfw-ban-memes/602911/>

oproti 642 v januári 2018.⁷⁷ Vex Ashley, zakladateľka jedného známeho nezávislého porno projektu (Four Chambers) na Tumblr, argumentovala proti tomuto zákazu hovoriac, že sex na Tumblru sa stal komunitným zážitkom, ktorý nebol skrývaní alebo tabuizovaný na stránkach, keďže všetci o ňom vedeli a všetci o tom rozprávali. Jeho zdieľanie bolo vitálne najmä pre ženy a iné ignorované skupiny ktorých sexualita bola často infantilizovaná a prehliadnutá médiami, ktoré chcú vyhovieť tradičnému porno spotrebiteľovi - heterosexuálnemu belochovi.

“Porno na Tumblru nebolo považované ze jednorázovú vec, niečo, čo sa hneď vymaže z histórie prehliadača, bola to estetika, umelecký komponent stránky a života, hneď vedľa obrazu západu slnka, textu piesne a osobného príspevku. Bolo to vonku. To všetko nám dovolilo, aby sme boli zberateľmi našich túžieb, hrdo zobrazovali a oslavovali, než aby to bolo všetko dávkované nejakým algorytmom na inej stránke. (...) Pomohlo to mládeži, homosexuálnym nájsť komunity a sexuality ktoré ich reprezentujú. Sebasnímané akty na Tumblru boli prvé prípady keď som videla rozmanitosť, pohlaviu nekonformné telá prezentované ako sexuálne, telá, ktoré boli často cenzurované, ignorované alebo fetišizované mainstreamom. Existovanie po boku týchto komunit online rozšírilo moju politiku a vnímanie pohlavia a atraktivitu.”⁷⁸

Z pohľadu aktívnych užívateľov, tento zákaz sa až tak neprejavuje v dennom používaní stránky, pretože i keď niektoré kľúčové slová už nefungujú vo vyhľadávači, naďalej cirkuluje explicitný obsah, ktorý sa zázračným spôsobom nezachytil vo filtroch. Pokiaľ blogger si praje mať tento obsah, je nevyhnutné, aby sledoval blogy ktoré s ním zdrojovo disponujú. Každopádne, pred decembrom 2018,

⁷⁷ LIAO, Shannon. After the porn ban, Tumblr users have ditched the platform as promised. The Verge [online]. 14. 3. 2019 [cit. 2019-12-04]. Dostupné z: <https://www.theverge.com/2019/3/14/18266013/tumblr-porn-ban-lost-users-down-traffic>

⁷⁸ ASHLEY, Vex. Porn on Tumblr — a eulogy / love letter. Medium [online]. 6. 12. 2018 [cit. 2019-4-04]. Dostupné z: <https://medium.com/@vexashley/porn-on-tumblr-a-eulogy-love-letter-6d45e70fefff>

otvorenie Tumblr nástenky na verejnosti bolo oveľa rizikovejšie než v dnešnej dobe, čo je vlastne v niečom pozitívne.⁷⁹

Tumblov zákaz porna odštartoval klesajúcu špirálu v online cenzúre, ktorej cieľom bolo chrániť skupiny na okraji internetovej komunity; Toto rozhodnutie však následne ublížilo aj mnohým iným. Napriek množstvu alternatívnych porno stránok a dospelých komunitných fór, nebude možné nahradiť všetko, čo robilo Tumblr tým, čím bolo. Aj keď je potešujúce vedieť, že existujú iné digitálne priestrešky pre tieto skupiny, ktoré sa cítili osamelé a izolované po tom, ako sa Tumblr navždy zmenil, budú sa v online svete znova cítiť ako doma? Inými slovami, návrat porna sa zdá byť nepravdepodobný. Ale je ešte možnosť ku návratu slávnych časov Tumblru.

⁷⁹ Chcela by som však podotknúť, že o tom “riziku” vedeli všetci, čo používali Tumblr a väčšinou to prijímali s úsmevom. Pod “rizikom” sa myslia explicitné príspevky vo forme fotografií či videí, ktoré sa na bežnej bázi vynorili na ploche.

ZÁVER

Táto práca mala za zámer objasniť svet sociálnych sietí, konkrétne webovú platformu Tumblru, ktorá v posledných rokoch značne klesla v popularite kvôli niekoľkým faktorom ako napr. Migrácii na Instagram alebo zakázaniu dospelého obsahu koncom 2018. Práca sa zaoberá s rôznorodosťou obsahu a umením ktoré je špeciálne pre túto stránku – „Tumblr estetikou“, ktorý v tumblr kontexte znamená unikátny druh tvorby pretože jeho esencia vychádza z „teen duše“.

Rovnako sa venuje ale aj celkovému obsahu, jeho princípom fungovania, problémom, ktorým sa užívateľ nevyhne alebo skupinám – známejším či malým niche komunitám. Autorka verí, že táto teoretická práca bude užitočným manuálom pre tých, ktorí ešte neboli oboznámení so svetom Tumblru a poslúži ako materiál alebo zdroj pre ďalších zaujatých v tejto téme.

ZOZNAM POUŽITEJ LITERATURY

Tlačené zdroje

ALDERTON, Zoe. The Aesthetics of Self-Harm: The Visual Rhetoric of Online Self-Harm Communities. ALDERTON, Zoe. Sad Girls: The internet and the performance of mood. Routledge, 2018, s. 95. ISBN 978-1-138-63831-0.

KAUR, Rupī. Mléko a med. Praha: Dobrovský, 2017. Kniha Omega. ISBN 978-80-7390-828-7.

QUARANTA, Domenico. Collect the WWWorld. Brescia: LINK Editions, 2011. ISBN 978-1-4478-3949-1.

OGLANDER, Eric. Mirrors. Oakland, California: TBW Books, 2016. ISBN 978-1-942953-27-2.

Internetové zdroje

WESTCOTT, Kathryn. Are 'geek' and 'nerd' now positive terms? BBC News [online]. 16. 11. 2012 [cit. 2019-04-03]. Dostupné z: <https://www.bbc.com/news/magazine-20325517>

SWENEY, Mark a Ana DE LIZ. 'Parents killed it': why Facebook is losing its teenage users. The Guardian [online]. 16. 2. 2018 [cit. 2019-04-03]. Dostupné z: <https://www.theguardian.com/technology/2018/feb/16/parents-killed-it-facebook-losing-teenage-users>

About [online]. New York: Tumblr, 2007 [cit. 2019-02-13]. Dostupné z: <https://www.tumblr.com/about>

WEB SUMMIT. Tumblr's Vision: Platforms With Purpose. In: YouTube [online]. 2018 [cit. 2019-04-03]. Dostupné z: https://youtu.be/Wn_CuPRzv6g

HUDDLESTON JR., Tom. This Twitter user 'invented' the hashtag in 2007 — but the company thought it was 'too nerdy'. CNBC [online]. 2020 [cit. 2019-04-03]. Dostupné z: <https://www.cnbc.com/2020/01/09/how-chris-messina-got-twitter-to-use-the-hashtag.html>

RIFKIN, Adam. Tumblr Is Not What You Think. TechCrunch [online]. 2013 [cit. 2019-03-15]. Dostupné z: <http://tcrn.ch/11QMfaJ>

HONEST. Tumblr.... just stop. In: YouTube [online]. 2018-1-18 [cit. 2019-03-01]. Dostupné z: <https://youtu.be/oAZEOK4zj3g>

KALIBA, Jan. 20 let od masakru na střední škole Columbine. 'Stříleli kohokoli, kdo jim přišel do cesty' říká přeživší. IROZHLAS [online]. 20. 4. 2019 [cit. 2019-05-20]. Dostupné z: https://www.irozhlas.cz/zpravy-svet/amerika-usa-strelba-stredni-skola-columbine-zbrane-spojene-staty_1904200800_lac

Rollerblades1. Rollerblades1 [online]. Tumblr. Dostupné z: <http://rollerblades1.tumblr.com/>

GROSSARTH, Eric. Local man admits to using Tumblr to access child pornography, court documents say. East Idaho News [online]. 7. 7. 2020 [cit. 2020-08-03]. Dostupné z: <https://www.eastidahonews.com/2020/07/local-man-admits-to-using-tumblr-to-access-child-pornography-court-documents-say/>

THORSBIAN a APLASTICSHARK. Best tumblr scandals. In: Tumblr [online]. 2018 [cit. 2020-02-14]. Dostupné z: <https://aplasticshark.tumblr.com/post/175728832397/best-tumblr-scandals>

MEMEDOCUMENTATION. Explained: piss jello meme. In: Tumblr[online]. 4. 8. 2017 [cit. 2019-05-05]. Dostupné z: <https://memedocumentation.tumblr.com/post/163801459550/explained-piss-jello-meme>

PREVIOUS GAUD CALLOUT ORGANIZED [online]. In: Google Docs, 2019 [cit. 2019-12-20]. Dostupné z: https://docs.google.com/document/d/1Fpex1aCS_tQj-QvFRqY-k5HoAB6TZ8gmcqnSb1bK5h8/edit

"estetika" - význam slova [online]. slovník.sk [cit. 2019-01-03]. Dostupné z: <https://slovník.aktuality.sk/pravopis/slovník-sj/?q=estetika>

KHAN, Ava. What does "That's so tumblr" actually mean? Internet Teen [online]. 1. 5. 2013 [cit. 2019-02-06]. Dostupné z: <https://hardcandybear123.wixsite.com/internetteenblog/single-post/2013/05/01/OWN-YOUR-BRAND-DONT-LET-YOUR-BRAND-OWN-YOU>

TIER666. Aesthetic. In: Urban Dictionary [online]. 2. 5. 2018 [cit. 2019-02-06]. Dostupné z: <http://aesthetic.urbanup.com/12402874#.XygRpNtqZ3c>

WHOVIAN-CLASSICROCK-FANDOM. I like your shoelaces [online]. In: Urban Dictionary, 16. 11. 2012 [cit. 2019-02-06]. Dostupné z: <https://www.urbandictionary.com/define.php?term=I%20like%20your%20shoelaces>

ATLEASTITRIED. Tumblr Aesthetic. In: YouTube [online]. 15. 1. 2017 [cit. 2019-02-06]. Dostupné z: https://youtu.be/S1O_3Ryigrc

Smrt Elisy Lamové. In: Wikipedia: the free encyclopedia [online]. [cit. 2019-02-26]. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/Smrt_Elisy_Lamov%C3%A9

DURBIN, Kate a Alicia ELER. The Teen-Girl Tumblr Aesthetic*: 1. 3. 2013. Hyperallergic [online]. [cit. 2019-02-06]. Dostupné z: <https://hyperallergic.com/66038/the-teen-girl-tumblr-aesthetic/>

COOPER, Hayden. Social media becoming 'barometer' for self-harm as rates rise. ABC News [online]. 10. 9. 2013 [cit. 2019-03-08]. Dostupné z: <https://www.abc.net.au/news/2013-09-10/rising-rates-of-self-harm-social-media/4949460>

BLUEMKE, CATHERINE ROSE. Audrey Wollen's Sad Girl Theory. OCAD University Florence Program [online]. 16. 11. 2014 [cit. 2019-05-17]. Dostupné z: <http://blog.ocad.ca/wordpress/florence/2014/11/audrey-wollens-sad-girl-theory/>

TROEMEL, Brad a Artie VIERKANT. Club Kids: The Social Life of Artists on Facebook. DIS Magazine [online]. [cit. 2019-12-29]. Dostupné z: <http://dismagazine.com/discussion/29786/club-kids-the-social-life-of-artists-on-facebook/>

Controversial and renowned Chinese photographer Ren Hang dies aged 29. British Journal of Photography [online]. 24.2.2017 [cit. 2019-12-29]. Dostupné z: <https://www.bjp-online.com/2017/02/ren-hang-leading-chinese-photographer-has-died-aged-29/>

RAFMAN, Jon. 9 - Eyes. 9 - Eyes [online]. [cit. 2020-08-04]. Dostupné z: <https://9-eyes.com/>

STOILAS, Helen. Museums halt Jon Rafman shows after allegations are made online. The Art Newspaper [online]. 28. 7. 2020 [cit. 2020-08-04]. Dostupné z:

<https://www.theartnewspaper.com/news/hirshhorn-museum-halts-jon-rafman-show-after-allegations-surface-online>

SERVENTI, George. Dom Sebastian: Interview with a pioneer. Square Mile [online]. 12. 11. 2019 [cit. 2019-12-29]. Dostupné z: <https://squaremile.com/style/dom-sebastian-interview/>

COOK, James. The sad demise of Tumblr: How the \$1bn social network ended up selling for less than \$3m. The Telegraph [online]. 13. 8. 2019 [cit. 2019-9-04]. Dostupné z: <https://www.telegraph.co.uk/technology/2019/08/13/sad-demise-tumblr-1bn-social-network-ended-selling-less-3m/>

ISIDORE, Chris. Yahoo buys Tumblr, promises to not 'screw it up'. CNN [online]. 20. 5. 2013 [cit. 2019-9-04]. Dostupné z: <https://money.cnn.com/2013/05/20/technology/yahoo-buys-tumblr/index.html>

KASÍK, Pavel. Jak prodělat miliardu dolarů? Gigant se s ostudou zbavuje blogové platformy. IDNES.cz [online]. 14. 8. 2019 [cit. 2019-9-04]. Dostupné z: https://www.idnes.cz/technet/internet/tumblr-prodej-yahoo-verizon-miliarda.A190813_192248_sw_internet_pka

SWISHER, Kara. Who Killed Tumblr? We All Did. The New York Times [online]. 14. 8. 2019 [cit. 2019-9-04]. Dostupné z: <https://www.nytimes.com/2019/08/14/opinion/tumblr-sold.html>

Make Tumblr rescind their Adult Content Ban. Change.org [online]. [cit. 2020-8-04]. Dostupné z: <https://www.change.org/p/tumblr-com-allow-nsfw-content-on-tumblr>

WHITNEY, Lance. The reason Tumblr vanished from the App Store: Child pornography that slipped through the filters. CNET [online]. 20. 11. 2018 [cit. 2019-12-04]. Dostupné z: <https://download.cnet.com/news/the-reason-tumblr-vanished-from-the-app-store-child-pornography-that-slipped-through-the-filters/>

TIFFANY, Kaitlyn. Tumblr's First Year Without Porn: The engine of internet culture is chugging along, changed. . The Atlantic [online]. 3. 12. 2019 [cit. 2019-12-04]. Dostupné z: <https://www.theatlantic.com/technology/archive/2019/12/tumblr-year-review-2019-nsfw-ban-memes/602911/>

LIAO, Shannon. After the porn ban, Tumblr users have ditched the platform as promised. The Verge [online]. 14. 3. 2019 [cit. 2019-12-04]. Dostupné z: <https://www.theverge.com/2019/3/14/18266013/tumblr-porn-ban-lost-users-down-traffic>

ASHLEY, Vex. Porn on Tumblr — a eulogy / love letter. Medium [online]. 6. 12. 2018 [cit. 2019-4-04]. Dostupné z: <https://medium.com/@vexashley/porn-on-tumblr-a-eulogy-love-letter-6d45e70fefff>

ZOZNAM OBRÁZKOV

Obrázok 1: Maslowova pyramída potrieb [online], Dostupné z: https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/d/df/Maslowova_pyramida_pot%C5%99eb.png

Obrázok 2: Plocha Tumblru. [online], Dostupné z: <https://www.tumblr.com/>

Obrázok 3: Tumblr príspevky, ktoré práve trendujú. [online], Dostupné z: <https://www.tumblr.com/explore/trending>

Obrázok 4: Výsledky pri vyhľadávaní slova „baddie“ a príslušné nálepky „tags“. [online], Dostupné z: <https://www.tumblr.com/search/baddie>

Obrázok 5: Príklad na používanie mriežky [nedostupné online]

Obrázok 6: Výsledky vyhľadávania na slovo „lol“ [online], Dostupné z: <https://www.tumblr.com/search/lol>

Obrázok 7: Záznam zo streľby na Columbine High School [online], Dostupné z: https://upload.wikimedia.org/wikipedia/en/d/de/Columbine_Shooting_Security_Camera.jpg

Obrázok 8: Ghostedbones: Archív (pohľad do archívu tumblr blogu s tmavým obsahom) [online], Dostupné z: <https://ghostebones.tumblr.com/archive>

Obrázok 9: little-messs: Tumblr osobnosť „Gaud“ konzumuje voskovky v živom vysielaní [online], Dostupné z: https://64.media.tumblr.com/aa4d7a77179e9b3c715dcf32d9700dcc/tumblr_pknc7kOPNh1s38jo8_400.gifv

Obrázok 10: „Lorenzova krivka“ vyhľadávania slova „aesthetic“ [online], Dostupné z: <https://trends.google.com/trends/explore?q=aesthetic&geo=IT>

Obrázok 11: „Štartovací balíček pre obyčajné Tumblr dievča“ [online], Dostupné z: <https://i.pinimg.com/originals/2e/9d/61/2e9d612d9eb41bbcc5dd662e64b6b97e.jpg>

Obrázok 12: Ilustrácia pre slovo „*arthoe*“ v časopise Dazed [online], Dostupné z: <https://dazedimg-dazedgroup.netdna-ssl.com/786/azure/dazed-prod/1130/3/1133349.jpg>

Obrázok 13: tzv. „*baddie*“ [online], Dostupné z: https://lh3.googleusercontent.com/proxy/B43J0q4zdE_DYuRc1FDSulpYyGZrKgs6RvEfbc1MCa_pWPiwUys-V8GIvWSDaRBhVZIY7pX4NvfelxLvwwrDQeTcr9jR3TZWxfFskbMNW2-tpL7DmDp6XJzuzqlHMQ8x3wGS9mMKq9IQ

Obrázok 14: DIAMOND, Hannah: Bladee (2018), [online], Dostupné z: <https://encrypted-tbn0.gstatic.com/images?q=tbn%3AANd9GcROhzb7KeN4nuBjPhTqUaMJQWCDC4EAtpFalA&usqp=CAU>

Obrázok 15: tzv. „*pastelová estetika*“ [online], Dostupné z: <https://i.pinimg.com/originals/bb/a9/0d/bba90d6d3676518b0b0d9ad913240792.jpg>

Obrázok 16: Typický „*drainer*“ obrázok. [online], Dostupné z: <https://egoc.tumblr.com/post/617816160043466752>

Obrázok 17: Aesthetics on Tumblr [online], Dostupné z: https://d.wattpad.com/story_parts/140513809/images/13e9aa17f8e33824.jpg

Obrázok 18: Záznam Elisy Lam vo výťahu. [online], Dostupné z: <https://filmdaily.co/wp-content/uploads/2020/03/Elisa-Lam-7.jpg>

Obrázok 19: WOLLEN, Audrey: Autoportrét, 2015 [online], Dostupné z: <https://images.rapgenius.com/f3472f0757b0fd0f0bf7907833980e03.779x509x1.jpg>

Obrázok 20: Známa LGBT blogerka: EUO [online], Dostupné z: <https://euo.tumblr.com/post/177661952493/fun-house>

Obrázok 21: COTTON, Will: Katy Perry, olej na plátne, 2010 [online], Dostupné z: https://preview.telegraph.co.uk/multimedia/archive/02948/Cotton_Candy_Katy_2948039b.jpg

Obrázok 22 : HOPFENGÄRTNER, Bernhard: Hello World!, inštalácia, 2006 [online], Dostupné z: http://moma.org/interactives/exhibitions/2011/talktome/assets/TTM_239a-large.jpg?_ga=2.245151557.153079103.1596712317-425286683.1596712317

Obrázok 23: QUARANTA, Domenico: Collect the WWWorld, 2011 [online], Dostupné z: https://lh3.googleusercontent.com/proxy/CIrJpFQYqp95hMoqBGfkaus1Hln6H_xNpRhPw9PSI-yi-EFCe05maPLAEOWmwXNsQMbpCHckpWHc3L78MuX1foAn3earznZbhdTzOhQhjoyl8TV99A

Obrázok 24: BYSTRÖM, Arvida: Adidas Originals kampaň, 2017 [online], Dostupné z: https://video-images.vice.com/articles/59de0d2b024cb55d0c34eae4/lede/1507725454865-arvidabystromadidas0510a.jpeg?crop=1xw%3A0.871342512908778xh%3Bcenter%2Ccenter&resize=2000%3A*

Obrázok 25: DIAMOND, Hannah: Reflections, 2019 [online], Dostupné z: https://i.guim.co.uk/img/media/5ef825ce19d921879c97d332bd1a066466c6fd3e/0_125_5472_3283/master/5472.jpg?width=700&quality=85&auto=format&fit=max&s=5f93b3e215efad2e06453a033a23da56

Obrázok 26: GINSBERG, Hobbes: Autoportrét, 2014 [online], Dostupné z: https://ago.ca/sites/default/files/styles/image_medium/public/2020-02/Hobbes%20in%20story.jpg?itok=XW3PBU7J

Obrázok 27: MIYAZAKI, Izumi: Autoportét, 2012 [online], Dostupné z: https://www.blendbureaux.com/wp-content/uploads/2013/05/tumblr_mn7jtbGUjM1ryvuqio1_1280.jpg

Obrázok 28: FARRELL, Elizabeth: Remember The Glaciers, 2015 [online], Dostupné z: <https://atlasofthefuture.org/wp-content/uploads/2017/04/glacier-girl->

is-reinventing-the-eco-friendly-aesthetic-for-the-tumblr-generation-1440565410.jpg

Obrázok 29: HANG, Ren: Bez názvu, 2012 [online], Dostupné z: <https://arthur.io/img/art/000017344c2a1bfbe/ren-hang/13/large/ren-hang--13.jpg>

Obrázok 30: RAFMAN, Jon: 9 Eyes, 2013 [online], Dostupné z: <https://spruethmagers.com/exhibitions/jon-rafman-9-eyes/>

Obrázok 31: OGLANDER, Eric: Mirrors, 2016 [online], Dostupné z: <https://media.2oceansvibe.com/wp-content/uploads/2018/03/Screen-Shot-2018-03-23-at-2.16.29-PM.jpg>

Obrázok 32: SEBASTIAN, Dom: Okay, 2014 [online], Dostupné z: https://2.bp.blogspot.com/-BIy1uZeRAgo/Vf8UgqOeemI/AAAAAAAAAC7I/131ukqq0hRI/s1600/Screen_Shot_2014-10-18_at_03.52.02.png

Obrázok 33: SODA, Molly: MY DESKTOP DECOR *RELAXING*, 2019 [online], Dostupné z: <https://www.youtube.com/watch?v=x2TumO1fG2E>